اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

چهارشنبه • ۸ دی ۱۴۰۰ • ۲۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ • ۲۹ دسامبر ۲۰۲۱ • سال چهارم • شماره ۷۵۸ • ۸صفحه • قیمت ۲۰۰۰ تومان

ضعف در حوزه اکتشاف مهم‌ترین چالش بخش معدن

معـاون برنامه‌ریـزی و نظارت بر شـرکت‌های هلدینگ «ومعادن» با اشاره به ظرفیت بالای کشور در بخش معدن، ضعف فعالیت‌های اکتشاف، کاهش سرمایه‌گذاری، مداخله قیمتـی دولت، عدم توجـه به معادن کوچـک مقیاس و محدودیت‌های واردات ماشـین‌آلات معدنی را از مهم‌ترین موانع توسعه حوزه معدن و صنایع معدنی اعلام کرد.

۲

آمادگی فولادی‌ها برای سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی

سـمینار تخصصی چالش گاز در زنجیـره فولاد با حضور مدیران کلیـدی وزارت صنعت، معدن وتجارت، وزارت نفت، شـرکت ملی گاز ایران، ایمیدرو، اعضای هیات مدیره انجمن فولاد و مدیران عامل و چهره‌های شناخته‌شـده شرکت‌های فولادی و معدنی برگزار شـد. بهـادر احرامیان، نایب رئیس انجمـن تولیدکنندگان فولاد ایـران گفت: همان طور که در بخش آب و برق صنایع فولاد اعلام آمادگی کردند...

۴

یادداشت

بحران فرار سرمایه در کمین بخش معدن

۳

تیتر روز

تناقض آماری در بخش ساخت و ساز

بانـک مرکزی جمهوری اسـلامی ایران میزان رشد بخش مسکن را در نیمه نخست سال ۱۴۰۰ منفی ۱۶ درصـد گزارش داده، در حالی‌که مرکز آمـار ایران این رقم را در ۶ ماهه منتهی به پایان شـهریور، ۸ درصد عنوان کرده اسـت. ارائه آمار متناقض در بخش ساخت‌وساز و مسکن از تفاوت در معیارهای بررسـی در دو نهاد یادشـده نشأت می‌گیرد اما همین تفـاوت زمینه بی‌اعتمادی به اعداد و ارقام یادشده از سوی سازمان‌های مسئول را فراهم می‌کند.

نگاه کلی به شـرایط ساخت‌وسـاز در کشـور و همچنیـن میـزان مصرف محصولات اساسـی سـاختمانی در ایـن بخـش، موید رکـود در صنعت سـاختمان اسـت. به‌طور مثـال، کاهش میـزان مصـرف ظاهـری میلگـرد و تیرآهـن به‌عنوان محصولات فـولادی پرکاربرد در صنعت ساخت‌وسـاز در نیمه نخست سـال جاری موید سـایه افکندن رکـود بر این بخش اسـت. با این وجود، همزمان با این رکود، شـاهد افزایش تورم در بخش مسکن هستیم. تورمی که قیمت مسکن را در ماه‌های اخیر به‌شـدت افزایش داده و خرید خانه را برای قشر قابل‌توجهی از مردم به آرزویی دوردست بدل کرده است.

۷

راه‌های افزایش بهره‌وری معادن زیرذره بین «روزگار معدن»

سهم معدن در اقتصاد چگونه افزایش می یابد؟

۳

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

گمرک مقصر نیست

غلامرضا خلیقی
مدیرعامل شرکت فولاد غرب‌آسیا

فعالان صنعتی و تولیدکنندگان در روند واردات مواد اولیـه، قطعات و تجهیزات موردنیـاز خود برای تولید با چالش‌هایی روبه‌رو هستند؛ ازجمله آنکه روند تخصیص ارز برای واردات مواد اولیه، قطعات و تجهیزات طولانی و زمان‌بـر اسـت و در بازه زمانـی کمتر از ۲ مـاه انجام نمی‌شود.

در همیـن حال، رونـد انتقال پول نیز دشـواری‌های خـاص خود را دارد. با توجه به شـرایط تحریم و بسـته بـودن امـکان نقل‌وانتقال پـول از طریـق بانک‌ها، این جابه‌جایی باید از طریق صرافی‌ها انجام شود؛ در چنین شـرایطی، واردات زمان‌بـر می‌شـود و در همیـن حال، هزینه‌های اضافـی به تولیدکننده‌ها تحمیل می‌کند. در واقع در چنین شرایطی به هزینه واردات موارد یادشده افزوده خواهد شد.

فعالان صنعت فولاد بخـش عمده‌ای از نیازهای خود را از طریق داخل تامین می‌کنند. واردات فعالان صنعت فولاد بیشـتر به قطعـات یدکی و تجهیـزات اختصاص دارد. تامیـن برخـی از این قطعات حیاتی اسـت و وارد نشـدن آنها می‌تواند حتی زمینه توقـف تولید را برای یـک واحد صنعتی فراهم کند. البتـه تولیدکنندگان به شـرایط کشور و دشواری‌های موجود مسیر واردات کالا یـا روند تخصیص ارز و دیـو محصولات در گمرک واقف هسـتند و نیازهای خود را پیش‌بینی و از قبل برای آنها برنامه‌ریزی می‌کنند.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ چهارشنبه
● ۸ دی ۱۴۰۰
● ۲۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۳
● ۲۹ دسامبر ۲۰۲۱
● سال چهارم ● شماره ۷۵۸

رشد ۵ درصدی تولید کاتد در شرکت مس

مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران گفت: شرکت ملی صنایع مس ایران از ابتدای امسال تا پایان آذرماه موفق به ثبت رشد ۵ درصدی در تولید کاتد شد.

به گزارش مس پرس، اردشیر سعدمحمدی اظهارکرد: شرکت مس طی ۹ ماهه امسال در مجموع ۱۵۲ میلیون و ۵۵۴ هزار تن ماده معدنی استخراج کرده که بر اساس عملکرد معدنی نسبت به برنامه مدنظر جلوتر بوده و ۸ درصد رشد داشته است. سعدمحمدی در خصوص میزان محصولات تولید شده طی این مدت اظهارکرد: طی ۹ ماهه ۱۴۰۰ در سنگ سولفوری با تولید ۴۰ میلیون و ۹۷۱ هزار میلیون تن ۲ درصد، کنسانتره مس با تولید ۹۲۴۳۹۶ تن ۵ درصد و کنسانتره مولیبدن با ۵۹۵۲ تن ۱۳درصد رشد را شاهد بوده‌ایم. وی افزود: در این مدت ۲۶۷۰۱۵ تن‌اند تولید شده که از رشد ۶ درصدی برخوردار بوده است. همچنین تولید ۲۱۶۳۳۴ تن کاتد با رشد ۵ درصد و ۲۲۲۰۸۲ تن مس محتوی با ۴ درصد رشد نسبت به برنامه پیشی داشته است. مدیرعامل شرکت مس در ادامه به عملکرد شرکت مس در آذرماه امسال اشاره کرد و گفت: کل استخراج شرکت ملی صنایع مس در آذر ماه ۱۶۸۷۴ تن بوده که این میزان نسبت به مدت مشابه سال قبل ۹ درصد رشد داشته است. سعدمحمدی در ادامه به رکوردهای به‌دست آمده در تولیدات شرکت ملی صنایع مس ایران طی ۹ ماهه اول سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و گفت: بر اساس این گزارش کنسانتره مس کارخانه تغلیظ سرچشمه از ۵۳۶۷۷۳ تن از سال ۹۹ به ۵۴۸۸۸۵ تن در ۹ ماهه ۱۴۰۰ رسیده است.

وی افزود: همچنین کنسانتره مس کارخانه تغلیظ میدوک از ۱۱۵۷۳۹ تن در سال ۹۷ به ۱۱۷۱۴۳ تن و کنسانتره و مس تولیدی شرکت ملی صنایع مس از ۹۰۵۴۴۱تن در سال ۹۹به ۹۲۴۲۹۶ تن در ۹ماهه امسال رسید. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران با بیان اینکه از ابتدای امسال تا پایان آذر ماه امسال‌اند تولیدی کارخانه ذوب خاتون‌آباد از ۹۰۵۹۳ تن در سال ۹۹ به ۹۴۴۴۴ تن رسیده است، گفت: در همین راستا اند تولیدی شرکت ملی صنایع مس ایران از ۲۶۳۰۷۱ تن در سال ۹۹ به ۲۶۷۰۱۵ تا پایان آذرماه امسال رسیده است.

ضعف در حوزه اکتشاف مهم‌ترین چالش بخش معدن

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

معاون برنامه‌ریزی و نظارت بر شرکت‌های هلدینگ «ومعادن» با اشاره به ظرفیت بالای کشور در بخش معدن، ضعف فعالیت‌های اکتشاف، کاهش سرمایه‌گذاری، مداخله قیمتی دولت، عدم توجه به معادن کوچک مقیاس و محدودیت‌های واردات ماشین‌آلات معدنی را از مهم‌ترین موانع توسعه حوزه معدن و صنایع معدنی اعلام کرد.

به گزارش روابط عمومی سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، سعید صادقی با اشاره به منابع غنی و ظرفیت بالای معدنی کشور گفت: کشور ایران با داشتن حدود یک درصد از جمعیت جهان، نزدیک به ۷ درصد از ذخایر معدنی کشف شده دنیا را داراست و طبق ارزیابی‌های انجام شده، نزدیک به ۶۸ ماده معدنی، ۳۷ میلیارد تن ذخایر قطعی و ۵۷ میلیارد تن ذخایر احتمالی معدنی در کشور وجود دارد. با وجود همه این همه ظرفیت‌ها سهم بخش معدن در تولید ناخالص داخلی رقمی کمتر از یک درصد است.

معاون برنامه‌ریزی و نظارت بر شرکت‌های هلدینگ «ومعادن»، سهم فرآورده‌های معدنی در اقتصاد دنیا را حدود پنج درصد اعلام کرد و افزود: با توجه به این آمارها، می‌توان ادعا کرد که ظرفیت افزایش حداقل پنج برابری درآمد کشور از بخش معدن وجود دارد. اما اینکه چرا کشور تا کنون به این مهم دست نیافته، نشان‌دهنده چالش‌های آشکار و پنهان متعدد در این حوزه است که بخشی از آن به ضعف فعالیت‌های اکتشافی بر می‌گردد.

وجود ۱۱۷ پهنه معدنی

به گفته صادقی قسمت اعظم اکتشافات کشور در سال‌های بسیار دور صورت گرفته و طی سال‌های اخیر اقدامات جدی در راستای شناسایی ذخایر جدید در بخش معدن انجام نشده است و ضعف در حوزه اکتشاف یکی از چالش‌های مهم در حوزه معدن و صنایع معدنی است. وی با یادآوری نیاز روزافزون صنایع معدنی به مواد اولیه و خام تولید بر جایگاه اکتشاف در حوزه معدن تاکید کرد و بیان کرد: درحال‌حاضر به جز ۲ پهنه اصلی معدنی ۱۱۷ پهنه با وسعت بین ۷۰۰ تا ۱۵هزار کیلومتر مربع در کشور وجود دارد.

معاون برنامه‌ریزی و نظارت بر شرکت‌های هلدینگ «ومعادن»، میزان اکتشافات عمومی و تفصیلی انجام شده در کشور را در مقایسه با سایر کشورهای معدن‌خیز جهان ناچیز توصیف کرد و با بیان اینکه سرمایه‌گذاری قابل توجهی در این حوزه انجام نشده است، نسبت به تأمین مواد اولیه خام صنایع معدنی به‌ویژه زنجیره فولاد، ابراز نگرانی کرد و گفت: اساسی‌ترین بخش در معدنکاری، اکتشاف است که ریسک سرمایه‌گذاری در معدن و استخراج را به طور قابل توجهی کاهش می‌دهد.

صادقی ادامه داد: در سراسر جهان و در بخش پایه، توسط دولت و حاکمیت صورت می‌گیرد و در کشور ما نیز اقداماتی توسط دولت و به‌ویژه سازمان زمین‌شناسی انجام شده است ولی مطابق آمار در دسترس، یکی از مغفول‌ترین بخش‌ها در بودجه‌های سنواتی، عدم تخصیص منابع کافی در اکتشاف ذخایر معدنی است؛ به‌طوری که در بودجه‌های سنواتی و در میان برنامه‌های مختلف فصل صنعت و معدن (شامل برنامه زیرساخت‌های صنعتی و معدنی، برنامه ایجاد و توسعه صنایع، برنامه زمین‌شناسی، برنامه اکتشاف و راه‌اندازی معادن، برنامه ارتقای تولیدات صنعتی، برنامه ارتقای تولیدات معدنی و برنامه مقاوم‌سازی ساختمان‌ها) کمترین بودجه اختصاصی طی سالیان مختلف، مربوط به برنامه زمین‌شناسی و برنامه اکتشاف و راه‌اندازی معادن بوده است.

تحقق اهداف با جذب سرمایه ۲۰ میلیارد دلاری

وی در بخش دیگر صحبت‌های خود عدم تمایل سرمایه‌گذاری در این حوزه را از دیگر چالش‌های بخش معدن دانست و تصریح کرد: در سال‌های اخیر به دلیل رکود اقتصادی و تحریم‌های تحمیل شده، سرمایه‌گذاری و حرکت نقدینگی به سمت ایجاد و توسعه واحدهای معدن و صنایع معدنی با افت معنادار مواجه شده است.

معاون برنامه‌ریزی و نظارت بر شرکت‌های هلدینگ «ومعادن» سرمایه مورد نیاز برای رسیدن به اهداف چشم‌انداز افق ۱۴۰۴ در تولید محصولات معدنی و فلزی را بیش از ۲۰ میلیارد دلار اعلام کرد و گفت: جذب این میزان راسرمایه به بخش معدن نیاز به برنامه‌ریزی و اقدامات ویژه دارد، طبق آمارهای منتشر شده در چند سال اخیر، سرمایه‌گذاری صورت گرفته در کشور، حتی کفاف استهلاک سرمایه را نیز نمی‌دهد، یعنی در واقع میزان خالص سرمایه‌گذاری منفی است که بخشی از دلایل آن مربوط به تحریم‌ها و بخشی به مسائل ساختاری اقتصاد کلان مربوط می‌شود.

مداخله قیمتی دولت

صادقی در ادامه به مشکلات ناشی از سیاست‌های مداخله قیمتی دولت در بازار به ویژه در سال‌های اخیر اشاره کرد و اظهارکرد: مداخله قیمتی دولت، فضای کسب و کار در بخش معادن و صنایع معدنی را تحت تأثیر قرار داده است. نرخ یارانه‌ای حامل‌های انرژی و دخالت دولت در مدیریت بنگاه‌های بزرگ معدنی موجب کاهش بهره‌وری و نرخ سرمایه‌گذاری است.

وی با توضیح اینکه قیمت‌گذاری در این صنعت مانع توسعه افقی در شرکت‌های معدنی می‌شود، بیان کرد: قیمت‌گذاری به‌گونه‌ای تنظیم شده که مانع توسعه این صنعت و صرفا جهت تأمین نهاده ارزان برای حلقه‌های پایین‌تر زنجیره است و همین موضوع باعث می‌شود شرکت‌های معدنی به‌جای توسعه افقی، توسعه عمودی را دستور کار خود قرار دهند. به طوریکه در سال‌های اخیر شاهد ورود شرکت‌های معدنی بزرگ به سرمایه‌گذاری در پایین‌دست زنجیره هستیم و این موضوع باعث نگرانی از کمبود خوراک در سال‌های آینده شده است و باید به‌طور جدی مورد توجه قرار گیرد.

سهم ۷۳ درصدی معادن کوچک در تولید

وی در ادامه صحبت‌های خود با انتقاد از متمرکز شدن حمایت‌های قانونی و مالی دولت‌ها در معادن بزرگ مقیاس گفت: اصولا قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها هیچ نسبتی با شرایط‌معدنکاری در مقیاس کوچک ندارند درحالیکه ۸۵ درصد اشتغال بخش معدن، در معادن کوچک مقیاس صورت گرفته و این معادن ۷۳ درصد از سهم تولید را به خود اختصاص داده‌اند.

صادقی، افزایش اشتغال‌زایی، کاهش فساد اداری و افزایش شفافیت را به عنوان ویژگی‌های عمومی بنگاه‌های کوچک مقیاس یاد کرد و افزود: معادن کوچک مقیاس، فرصتی بزرگ برای توسعه اکتشافات در کشور محسوب می‌شوند.

معاون برنامه‌ریزی و نظارت بر شرکت‌های هلدینگ «ومعادن» تشکیل کارگروه احیای معادن کوچک مقیاس در ایمیدرو را اقدامی موثر هر چند ناکافی (با توجه به مقیاس این صنعت) خواند و تصریح کرد: بسیاری از معادن کوچک مقیاس در بحث سرمایه‌گذاری‌های اولیه پیشرو بوده اما در موارد ی هم به دلایلی مختلف مانند عدم امکان فروش محصول نهایی با نرخ مناسب و یا ممنوعیت در انجام صادرات غیرفعال یا تعطیل مانده‌اند.

وی همچنین از وجود بیش از ۱۰ هزار معدن کوچک مقیاس خبر داد و گفت: این معادن در مراحل پیچویی اولیه، اکتشافات اولیه و تفصیلی بسیاری از آنها انجام شده و آماده‌سازی‌های اولیه مثل راه و واحدهای کانه‌آرایی به مرحله بهره‌برداری رسیده است، اما متاسفانه تقریبا نیمی از آنها چند قدم از اکتشافات را جلو رفته و در انتظار احیا و بازگشت به مدار هستند، با تعطیلی مواجه هستند.

محدودیت دسترسی به تجهیزات و ماشین‌آلات

بر اساس صحبت‌های دکتر صادقی بیش از ۴۳ درصد هزینه‌های عملیاتی معادن مربوط به ماشین‌آلات استخراجی است و تأمین به موقع و ارزان‌قیمت ماشین‌آلات معدنی، تأثیر قابل توجهی در اقتصادی شدن سرمایه‌گذاری، کاهش نرخ استهلاک، توسعه معدنکاری و افزایش بهره‌وری دارد اما برخی رویکردهای انحصاری دولت از تولیدکننده ماشین‌آلات معدنی (هپکو) و ممنوعیت و محدودیت‌های وضع شده وارداتی به ویژه ماشین‌آلات دسته دوم، آثار منفی در بخش معدن به جا گذاشته است. وی با یادآوری مواد ۱۰۹ و ۱۱۰ قانون امور معادن، و ممنوعیت واردات ماشین‌آلات معدنی و راهسازی در رده تولیدات هپکو (و حتی بالاتر از رده تولیدات هپکو) از سال ۹۶ اظهارکرد: تولید شرکت هپکو در بهترین سال‌های فعالیت خود کمتر از ۲ هزار دستگاه بوده و حتی در سال‌های اخیر به ۳۰ دستگاه در سال رسیده است که این میزان تولید به هیچ وجه پاسخگوی نیاز ۶ هزار معدن فعال (از ۱۲ هزار پروانه) در کشور نیست و کمبود تجهیزات به نقطه بحرانی در کشور رسیده است. معاون برنامه‌ریزی و نظارت بر شرکت‌های هلدینگ «ومعادن» با تاکید بر حمایت هوشمندانه و زمان‌بندی شده از تولیدکنندگان داخلی در بخش تسهیلات و انتقال تکنولوژی، خواستار تسهیل واردات در این بخش شد و تصریح کرد: نباید واردات ماشین‌آلات معدنی را با واردات خودرو مقایسه کنیم چرا که ماشین‌آلات معدنی از نوع سرمایه‌گذاری و کمک به رونق تولید محسوب می‌شوند و با توجه به مشتریان مشخص و کارکرد تخصصی آن، تسهیل واردات در این بخش منجر به دلالی و سفته‌بازی نخواهد شد.

عدم اهلیت سنجی در واگذاری پهنه‌ها

صادقی با اشاره به آمار ۶ هزار معدن فعال از مجموع بیش از ۱۱ هزار معدن دارای پروانه بهره‌برداری در کشور، یکی از دلایل غیر فعال ماندن معادن را حبس آنها در ید اشخاص حقیقی و حقوقی و با هدف فعالیت اقتصادی غیرمولد اعلام کرد و گفت: طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، مجری قانون، اختیارات وسیعی در خصوص صدور، تمدید یا ابطال مجوزهای معدنی صادر شده برای اشخاص حقیقی و حقوقی دارد و این یکی از دلایل عمده «محبوس شدن محدوده‌های اکتشافی و معادن در ید اشخاص حقیقی و حقوقی» است که البته در ابتدای امسال، اقداماتی از سوی وزارت صنعت، معدن وتجارت در راستای آزادسازی معادن حبس شده و واگذاری آنها از طریق مزایده انجام شد و امیدواریم با برنامه‌ریزی و اقدامات مناسب در این زمینه و واگذاری پهنه‌ها به افراد حقیقی و حقوقی که صلاحیت علمی و تخصصی و همچنین توانایی مالی دارند، شاهد استفاده بهینه و حداکثری از این ثروت عظیم باشیم.

سرمقاله

گمرک مقصر نیست

ادامه از صفحه اول

با این وجود، در مواردی روند واردات از پیش‌بینی‌ها طولانی‌تر می‌شود و چالش‌های را در مسیر تولید ایجاد می‌کند.

در ادامه باید خاطرنشان کرد تولیدکنندگان به مشکلاتی همچون ورود کالا بدون تخصیص ارز در زمان مناسب عادت کرده و روند فعالیت خود را بر این شرایط منطبق کرده‌اند. در گذشته تخصیص ارز به‌ویژه برای اعداد و ارقام کوچک به سرعت انجام می‌شد اما اکنون این روند تغییر کرده و روند تخصیص ارز یک یا ۲ ماه زمان می‌برد. همین موضوع نیز به چالش‌های فعالان بخش صنعت فولاد افزوده است.

در ادامه باید تاکید کرد تامین ارز موردنیاز برای صادرات نیز به چالش جدی برای فعالان این بخش بدل شده است. ما تولیدکننده ورق سرد فولادی هستیم و درحال‌حاضر کشور به این محصول نیاز دارد و اجازه صادرات نداریم. بسیاری از تولیدکنندگان نیز با شرایط مشابهی روبه‌رو هستند؛ بنابراین ارز حاصل از صادرات نداریم که آن را برای واردات مصرف کنیم. در حالت کلی، انتظار می‌رود دولت وقتی صادرات محصولی را ممنوع می‌کند، منابعی برای تامین نیازهای ارزی موردنیاز آن صنعت هم در نظر بگیرد. تولیدکنندگان بارها این مسائل را با مسئولان در وزارت صنعت، معدن و تجارت در میان گذاشته‌اند اما گوش شنوایی از سوی آنها وجود ندارد.

به‌عنوان مثال، در مواردی از مسئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت درخواست کرده‌ایم اجازه صادرات محدودی را به ما بدهند تا با ارز حاصل از آن بتوانیم به‌راحتی قطعات موردنیاز خود را تامین کنیم اما ستاد تنظیم بازار اجازه چنین اقدامی را نمی‌دهد. در واقع تصمیم‌گیران همه جنبه‌های یک موضوع را نمی‌بینند.

گمرک مجری است، نه سیاست‌گذار؛ بنابراین این سازمان را برای شرایط موجود نمی‌توان مقصر دانست.

در واقع گمرک امانتدار است و تا زمانی که مدارک بانکی تحویل آن نشود، نمی‌تواند اجازه ترخیص کالا را صادر و به همین دلیل نیز باید در بررسی اسناد سخت‌گیری کند.

در پایان باید تاکید کرد بروکراسی‌های پیچیده‌ای بر روند فعالیت سازمان گمرک حاکم است اما مشکلات اصلی ما از دلایل دیگری نشأت می‌گیرد که بیشتر هم ریشه دولتی دارند. در واقع از گمرک انتظار می‌رود زمینه تسهیل شرایط موجود و حذف مقررات زائد و بروکراسی‌ها را فراهم کند در حالی‌که رفع مشکلات اساسی بر عهده دولت است.

خبر

ثبت ۳۲ قرارداد جدید سرمایه‌گذاری در منطقه ویژه خلیج‌فارس

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس گفت: با اجرای برنامه‌های توسعه‌ای و تامین زیرساخت‌ها در منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس، تعداد قراردادهای جدید سرمایه‌گذاری در این منطقه طی سال ۹۹ تاکنون به ۳۲ مورد رسید.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، حسن خلج طهرانی اظهارکرد: ۳۲ قرارداد سرمایه‌گذاری در حال اجرای طرح در منطقه هستند و زیرساخت‌ها برای سرمایه‌گذاران فراهم شده است.

وی با بیان اینکه ۱۳ هزار نفر به صورت مستقیم در این منطقه ویژه اقتصادی مشغول به کار هستند، عنوان کرد: درحال‌حاضر ۱۶ واحد صنعتی در حوزه‌های زنجیره فولاد، آلومینیوم و مواد پتروشیمی در حال تولید محصول هستند.

مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس گفت: جذب منابع جدید با تامین مالی ایمیدرو تا ۳۵۰۰ میلیارد تومان در دستور کار است. با تحقق این مهم، توسعه و تکمیل زیرساخت‌های منطقه سرعت خواهد گرفت.

خلج طهرانی افزود: توسعه در زیربناهای این منطقه اقتصادی، تضمین‌کننده سرمایه‌گذاری است که خوشبختانه نگاه ایمیدرو و منطقه ویژه خلیج‌فارس در تحقق این هدف، توسعه‌ای است.

دبیر کل انجمن سنگ آهن ایران:

زیرساخت‌های لازم واگذاری معادن فراهم نشده است

دبیر کل انجمن سنگ آهن ایران گفت: جایگزینی معدن به جای نفت امکان‌پذیر است، زیرا معادن در ایران به تنهایی قابلیت حل مسئله اشتغال همچنین قابلیت تغییر جدی در GDP (تولید ناخالص داخلی) را دارند همچنین سهم ایران از صادرات را به شدت تغییر می‌دهد. به گزارش میزان، سعید عسگرزاده در خصوص واگذاری معادن به مردم جهت ایجاد فرصت سرمایه‌گذاری مناسب، گفت: واگذاری معادن کار اشتباهی نیست ولی درحال‌حاضر زیرساخت‌های لازم برای واگذاری معادن به مردم فراهم نشده است باید به مجموعه کسانی که بومی مناطق معدنی هستند و توان معدن کاری دارند به جای سرمایه‌گذاری در ۳۰الی ۴۰ درصد از معادن امکان مشارکت و مزایده در کل معدن منطقه را فراهم کنیم. دبیر کل انجمن سنگ آهن ایران افزود: اگر مردم بومی مناطق معدنی توان معدن کاری ندارند باید به صورت سهام غیرموثر یعنی سهام سرمایه‌گذاری به آنها واگذار شود که بازهم نیاز به زیرساخت دارد. وی اظهار کرد: باید قبل از واگذاری معادن در مناطق مختلف تعاونی هایی در حوزه معدن شکل گرفته شود و ورود پیدا کنند، زیرا فرصت سرمایه‌گذاری فقط برای عده‌ای محدود ایجاد می‌شود و این امر با اصل رقابت و برخورداری مردم در تناقض است. دبیر کل انجمن سنگ آهن ایران بیان کرد: واگذاری معادن به شکل بورس مشکلاتی را به همراه دارد و اگر قرار است چنین اتفاقی رخ دهد باید از قبل معادن در بورس پذیرفته شده باشند تا سهام آنها عرضه شود و کنترل اینکه الزاما به مردم همان مناطق معدن واگذار شود کار سختی است و در اجرای این امر ابهاماتی وجود دارد بنابراین واگذاری معادن از طریق بورس نیاز به زیرساخت هایی دارد. عسگر زاده درباره وضعیت معادن کشور و روند واگذاری معادن گفت: اگر به نقشه کاداستر نگاهی بیندازیم تقریبا تمامی ایران پر از لکه‌های مرتبط با پهنه ها، زیر پهنه‌ها و مزایده معادن است و اگر دولت برنامه‌ای داشته باشد قطعا فضای بسیار مناسب و خوبی برای اینکه معدن جایگاه خود را پیدا کند ایجاد می‌کند، زیرا ظرفیت‌های بسیار خوبی در معدن داریم. وی در ادامه گفت: شعار معدن جایگزین نفت غیرواقعی نیست و برخلاف برخی که فکر می‌کنند این جمله در حد شعار بوده و نشدنی است بنده جایگزینی معدن به جای نفت را شدنی می‌دانم معادن در ایران به تنهایی قابلیت حل مسئله اشتغال همچنین قابلیت تغییر جدی در GDP (تولید ناخالص داخلی) رادارند همچنین سهم ایران از صادرات را به شدت تغییر می‌دهد. عسگر زاده اظهار کرد: دولت باید عزم جدی را اتخاذ کند و قبل از تصمیم گیری‌ها با تشکل‌های تخصصی مشورت کرده و سپس تصمیمات را اجرایی کند.

افزایش تولید شرکت‌های زنجیره سرب و روی ایمیدرو

میزان تولید شرکت‌های زنجیره سرب و روی ایمیدرو (انگوران و نخلک) طی ۸ ماهه ۱۴۰۰ افزایش یافت. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، مجتمع سرب و روی انگوران از ابتدای فروردین تا پایان آبان، ۷۳۳ هزار و ۳۷۷ تن ماده معدنی تولید کرد که در مقایسه با رقم تولید مدت مشابه سال گذشته (۶۱۸ هزار و ۶۲۵ تن)، حدود ۱۹ درصد رشد نشان می‌دهد. همچنین طی این مدت، ۵۲۲ هزار و ۵۷۵ تن ماده معدنی سرب به شرکت‌های داخلی ارسال شد. این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۶۵۱ هزار و ۸۳۴ تن بود که حدود ۲۰ درصد کاهش یافت. مجتمع سرب و روی انگوران در ماه آبان ۷۶ هزار و ۶۵ تن ماده معدنی تولید و ۴۶ هزار و ۶۰۷ تن ارسال کرد که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته (۶۷ هزار و ۶۹۵ تن تولید و ۹۷ هزار و ۲۹۳ تن ارسال)، به ترتیب ۱۲ درصد افزایش و ۵۲ درصد کاهش یافت. شرکت سرب و روی نخلک از ابتدای فروردین تا پایان آبان امسال، ۵ هزار و ۷۰۸ تن کنسانتره سرب تولید کرد که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته (۴ هزار و ۳۶۷ تن)، ۳۱ درصد رشد یافت. این شرکت طی ۸ ماهه اخیر، ۱۳۸ هزار و ۱۸۹ تن ماده معدنی استخراج کرد که نسبت به آمار مدت مشابه سال گذشته (۳۷ هزار و ۲۲۵ تن)، ۲۷۱ درصد افزایش یافت. میزان ارسال کنسانتره این شرکت نیز ۶ هزار و ۱۰۷ تن بود که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته (۷ هزار و ۲۲۷ تن)، حاکی از کاهش ۱۶ درصدی بود. شرکت نخلک طی ماه آبان ۶۳۳ تن کنسانتره تولید، ۱۴ هزار و ۶۵ تن ماده معدنی استخراج و یک هزار و ۵۱ تن محصول ارسال کرد که در مقایسه با آمار آبان سال گذشته (تولید ۷۸۵ تن کنسانتره، استخراج ۳ هزار و ۹۰۷ تن ماده معدنی و ارسال ۸۶۲ تن محصول)، به ترتیب ۱۹ درصد کاهش، ۲۶۰ درصد افزایش و ۲۲ درصد افزایش یافت.

رئیس هیات مدیره شرکت فروآلیاژ کاویان تهران:

کیفیت ماشین‌آلات صنعتی و معدنی قابل قبول نیست

رئیس هیات مدیره شـرکت فروآلیاژ کاویان تهران گفت: راه قدرت بخشـیدن و افزایش سـطح کیفی ماشین‌آلات داخلـی، ممنوعیـت واردات نیسـت بلکـه بهترین روش بـرای خروج از بازار انحصـاری و افزایش کیفی محصولات تولیدی، واردات کنترل شـده ماشین‌آلات با نظارت دقیق و کارشناسی شده اسـت و ممنوعیت کامل واردات آسیب بزرگی بـه صنایع خواهد زد. محسـن نجاتی در گفت‌وگو با فولادبان افزود: ماشـین‌آلات داخلـی نمی‌توانند به طور کامـل نیـاز صنایع فـولادی را تامیـن کننـد و نیازهای تولیدکنندگان، فولادسازان و معدنکاران را یا در صف انتظار می‌گذارد و یا بدون پاسـخ می‌ماند. وی ادامه داد: بخشـی از نیاز تولیدکنندگان هم که از ماشـین‌آلات معدنی تامین می‌شـود اغلـب از محصولات با کیفیت و خوب نیسـت و فقط گره کوچکی از مشکلات فعالان صنعتی را باز می‌کند اما در نهایت به بدنـه اصلی صنعت و به‌ویژه زنجیره فولاد لطمه خواهد زد.

ایـن فعال صنعتـی تصریح کرد: راه قدرت بخشـیدن و افزایش سطح کیفی ماشین‌آلات داخلی، ممنوعیت واردات نیسـت بلکه بهتریـن روش برای خروج از بـازار انحصاری و افزایـش کیفی محصولات تولیدی، واردات کنترل شـده ماشین‌آلات است.

نجاتی افزود: سـطح کیفی ماشین‌آلات صنعتی و معدنی در کشـور قابل قبول نیست و فناوری ماشین‌آلات معدنی از جمله در حوزه اسـتخراج، اکتشاف و حتی ماشین‌آلاتی مثل لودر و بولدوزر بسـیار ضعیف است. نرخ ماشین‌آلات وارداتـی و خارجی صنایـع معدنی در مقایسـه با صنایع داخلی گرانتر است اما کیفیت بالاتری در تولید، استخراج و اکتشاف دارند و حجم بیشتری از فعالیت‌های معدنی را در مدت زمان کمتری به انجام می‌رسانند مصداق این موضوع خودرو تولید داخل با خودروهای ژاپنی و خارجی است که به راحتی این تفاوت قابل مشاهده است.

رئیـس هیات مدیـره شـرکت فروآلیاژ کاویـان تهران افـزود: ممنوعیـت واردات ماشـین‌آلات الزامـا به معنای تقویـت صنعت نیسـت و نخواهـد بود و حتـی منجر به کاهش بهره‌وری در شـرکت‌های تولیدکننده خواهد شـد. ممنوعیت واردات ماشـین‌آلات صنعتی همانند سیاسـت جلوگیری از واردات خودرو در کشـور است اما اعمال این سیاسـت، کیفیت خودرو را افزایش نداده بلکه خودروساز تولیـد می‌کند و مردم هم چاره‌ای جـز خرید انحصاری از محصولات داخلی را ندارند.

راه‌های افزایش بهره‌وری معادن زیر ذره بین «روزگارمعدن»

سهم معدن در اقتصاد چگونه افزایش می یابد؟

عکس: روزگار معدن

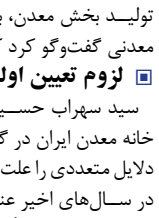
ملیکا انصاری

براساس آمار منتشر شده از سوی سازمان‌های آمـاری کشـور، فعالیت بخش معدن در سـال گذشـته با کاهش تولید همراه بوده اسـت. این در حالی است که آمارهای پیش‌تر منتشر شده حاکـی از افزایش صادرات حجمـی و ریالی در ایـن بخـش بودند. ایـن بدان معنی اسـت که ارزآوری در بخـش معدن در سـال گذشـته از اولویت بیشـتری برخوردار بوده اسـت. باید به این نکته توجه داشـت که در صورت اسـتمرار کاهـش تولید در بخش معـدن، فعالیت معادن حتی پاسـخگوی بازارهای صادراتی هم نخواهد بـود. از ایـن رو، توجـه به ایـن آمـار و ارقام، شناسـایی عوامل کاهش تولید در این بخش و تلاش برای رفـع آنها می‌تواند ضمن تامین نیاز صنایع داخلی وابسـته به معادن، سـبب توسعه فعالیت‌هـای صادراتـی و ارزآوری برای کشـور شـود. «روزگارمعدن» در زمینه عوامل کاهش تولیـد بخش معدن، بـا کارشناسـان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرد که در ادامه می‌خوانید:

▣ لزوم تعیین اولویت‌های معدنکاری

سید سهراب حسـینی، عضو کمیته اکتشاف خانه معدن ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» دلایل متعددی را علت کاهش تولید بخش معدن در سـال‌های اخیر عنوان کرد. او افت بهره‌وری از معـادن را منشـأ اصلی این اتفاق دانسـت و توضیح داد: با وجود توسـعه فعالیت‌های معدنی در سـال‌های اخیر، بخش معدن کشور هنوز به جایگاه واقعی خود در اقتصاد دست نیافته است. هرچند بایـد توجه کرد این توسـعه‌ها محدود بـوده و همچنان تا رشـد واقعـی بخش معدن فاصله داریم. ارقام اعلام‌شـده هم کاهش تولید در بخش معدن را نشان می‌دهند که خود حاکی از کوچک و محدود شـدن فعالیت معادن است. کاهـش بهره‌وری معـادن و در ادامه افت تولید در بخـش معـدن، می‌تواند پیامدهـای مهمی در زنجیره ارزش افزوده وابسـته به آن داشـته باشـد. از این رو، بررسی و شناسایی دلایل این اتفاق حائز اهمیت است. این فعال معدنی ادامه داد: مهم‌ترین اقدامـی که می‌تواند نقش بخش معـدن را در اقتصاد پررنگ‌تـر و زنجیره صنایع وابسته به آن را تکمیل کند، تعیین اولویت‌های حوزه معدن است. به عبارتی، تشخیص خلأهای بخش معـدن و تبیین نیـاز معدنـکاران برای توسعه فعالیت‌های خود، می‌تواند ضمن افزایش تولید و بهره‌وری معادن، به‌طور کلی سهم بخش معدن در اقتصاد را افزایش دهد.

▣ نقش نهادهای تصمیم‌ساز

حسـینی وظیفـه تعیین اولویت‌هـای بخش معدن را برعهـده سـازمان‌های دولتـی متولـی بخـش معـدن و به‌عبارتی وزارت صنعت، معـدن و تجارت معرفـی کـرد. او همچنین نقش ایـن نهادهای دولتـی در رونـد فعالیـت معـادن را مهـم و تعیین‌کننده توصیف کـرد و افزود: به‌طور کلی مشـکلات بخش معدن را می‌توان به دو دسـته مسـائل داخلـی و خارجـی تقسـیم‌بندی کرد.

تداخـل بروکراسـی اداری نهادهـای دولتـی و قوانیـن متعـدد و خلق‌السـاعه از دسـته مسـائل خارجی هسـتند که بر فعالیت معادن تاثیرگذارند. رویکرد نهادهای دولتی تصمیم‌ساز برای بخش معدن و صنایع معدنی کشور همواره بر فرآیند معدنکاری اثر مسـتقیم داشـته و در مـدت اخیر به دلیل تدویـن آیین‌نامه‌ها و ابلاغ دستورالعمل‌های خلق‌السـاعه، ثبات اقتصادی و قانونـی در ایـن فعالیت‌هـای ایـن بخش از بین رفته اسـت. از ایـن رو، داشـتن برنامه‌ای بلندمـدت با اهدافی ثابت تنهـا می‌تواند بخش معدن را از سـردرگمی و نوسان قوانین و صدور بخشـنامه‌های متزلـزل نجات دهـد. این فعال معدنی ادامه داد: وجود معارضان محلی از دیگر عوامـل خارجی تاثیرگذار بـر فعالیت معادن به شـمار می‌روند. همچنین نوسـانات گاه شدید قیمت جهانی مواد معدنـی و بازار کامودیتی‌ها که حتی بـر فعالیت معادن بزرگ نیز تاثیرگذار است را می‌توان از دیگر عوامل خارجی دانست. حسـینی کمبود نیروی انسانی برای بخش‌های مختلـف فعالیت معدنی را جزو مسـائل داخلی معادن معرفی کرد. او نبود مدیران سطوح عالی متخصص و کمبود نیروی کار ماهر برای فعالیت معدنی را جـزو خلأهای امـروزه بخش معدنی کشـور دانست که منجر به کاهش تولید معادن شده‌اند.

▣ نقص مدیریت داخلی معادن

حسینی در ادامه صحبت‌های خود به تشریح دیگر مشکلات داخلی معادن پرداخت. او توقف فعالیـت معـادن را تنهـا متاثـر از رویکردهای دولتـی ندانسـت و گفـت: بـه غیر از مسـائل خارجـی، نقایـص و خلأهـای داخلـی گاه از عمده‌ترین مشـکلات معادن هستند. ناتوانی در مدیریت صحیح معادن از این دسته نقایص مهم به شـمار می‌روند. باید بر ایـن نکته تاکید کرد که لزوما مدیریت واحد معدنی نباید در دسـت مالکان معادن باشد؛ به عبارتی، همیشه مالکان معادن نمی‌توانند مدیران مناسبی برای هدایت فعالیت‌های معدن باشند. آنچه مسلم است آنکه رفع مشـکلاتی از جمله جذب سـرمایه‌گذار و نیـروی متخصص همـه به مباحـث مدیریتی بازمی‌گـردد. از سـوی دیگر، اتخـاذ تصمیمات مناسـب در برهه‌های زمانی حسـاس، از عهده مدیـران کارآمـد برمی‌آیـد؛ بنابرایـن تربیت مدیران شایسـته در عرصه‌های معدنی می‌تواند یاری‌رسان معادن در برهه‌های سخت اقتصادی باشد. این فعال معدنی خاطرنشان کرد: علاوه‌بر تمامی مسائل گفته شـده، کمبود ماشین‌آلات مناسـب و چالش‌های مهم در راه جذب سرمایه برای فعالیت معادن را می‌توان از دیگر مشکلات مهم داخلـی بخش معدن نام بـرد. تمامی این عوامل و موارد یادشـده در کنـار یکدیگر باعث کاهش بهره‌وری معادن، عدم توسـعه مناسـب ذخایـر معدنـی و در نتیجه افـت تولید بخش معدن در سال‌های اخیر شده است.

> دانش به‌روز جهانی، تجهیزات و امکانات مناسب و کارآمد و بهره‌گیری از فنون پیشرفته معدنکاری همواره بر میزان بهره‌وری معادن تاثیرگذار است

▣ پیامدهای اکتشافات سطحی

محمدرضـا نعمت‌الهـی، فعال معدنی در گفت‌وگو بـا «روزگارمعـدن» بـه تشـریح مشـکلات و دغدغه‌های متعدد فعالان معدنی پرداخت. او وجود موانع در مسـیر فعالیت‌های معدنکاران را دلیل اصلـی کاهش بهره‌وری از بخـش معدن عنوان کـرد و توضیح داد: در وهله نخسـت باید توجه کرد کشـور ما به دلیل دارا بـودن مواد معدنی بسـیار گسـترده و متعـدد، جـزو کشـورهای معدن‌خیز جهان است و بهره‌گیری از این منابع و ذخایر تاثیر مثبت بسـزایی در اقتصاد کشـور خواهد داشت. اما بنا بر وجود مشکلات متعدد و مختلف، این رشد اقتصادی و بهره‌وری از ذخایر معدنـی آن‌طور که باید و شـاید تاکنون محقق نشـده اسـت. اگر نگاهی به تمـام فعالیت‌های مرتبـط با بخش معدن بیندازیم، خواهیم دید از نخسـتین قدم که اکتشـافات اسـت تا مراحل پایانی معدنکاری، دسـت‌اندازهای مختلفی برای فعـالان معدنی وجـود دارد. در وهله نخسـت سطحی بودن اکتشافات و بی‌بهره بودن از ذخایر عمقی موجود در کشور، نخستین موضوعی است کـه باعث کاهـش تولید در بخش معدن شـده است. این فعال معدنی ادامه داد: باید تاکید کرد در اعمـاق زمیـن مـواد معدنـی مرغوب‌تر و با کیفیـت عالی‌تری وجود دارند اما متاسـفانه به دلیل وجود بسـیاری از مشکلات و محدودیت‌ها فعالان معدنی تا به امروز نتوانسـته‌اند به سمت اکتشافات عمقی حرکت کنند. مهم‌ترین دلیلی که باعث شده فعالان معدنی به سمت اکتشافات عمیق حرکت نکنند، کمبود منابع مالی است. از این رو، بهترین راه ترغیب و هموارسـازی مسیر فعالان معدنی برای حرکت در این مسیر، تامین تسهیلات مالی توسط نهادهای دولتی است.

▣ تاثیر مثبت وجود فناوری

نعمت‌الهی غیر از مسائل مالی، موارد دیگری را به‌عنوان دلایل عدم اکتشاف ذخایر عمیق معرفی کـرد. او نبـود آمار و اطلاعات کافـی در اختیار فعالان بخش خصوصی و همچنین اداره شـدن معادن به شیوه سنتی را یکی از موانع اکتشافات عمیـق معرفی کرد. او در این بـاره توضیح داد: بایـد بر این نکته تاکید کـرد که تمامی فعالیت معدنکاران روی ذخایر سـطحی بوده و با کاهش این منابع، تولید و بهـره‌وری معادن نیز کاهش پیدا کرده اسـت. یکی از مهم‌تریـن دلایل این اتفاق، اداره معادن به شیوه‌های سنتی و قدیمی اسـت. تاثیر مثبت وجـود فناوری مناسـب بر فعالیت‌های معدنی غیرقابل انکار اسـت. دانش بـه‌روز جهانـی، وجـود تجهیـزات و امکانـات مناسـب و کارآمد و بهره‌گیری از فنون پیشرفته معدنـکاری همـواره بر میزان بهـره‌وری معادن تاثیرگذار اسـت. به عبارت دیگر، هرچه مهارت و دانش به روند فعالیت‌ها افزوده شـود، از ذخایر و منابع معدنی به شیوه‌ای بهتر می‌توان استفاده کرد. این فعال معدنی خاطرنشـان کرد: حرکت فعالان بخش معدنی به سـمت اکتشافات عمیق نیازمند بسترسـازی از سوی سازمان‌های دولتی است. نهادهای دولتی متولی بخش معدن باید با همکاری شرکت‌های بزرگ و مهم معدنی با حفر چاه‌هـای عمیق، گمانه‌زنی و همچنین دراختیار گذاشتن نقشه‌های ژئوفیزیک هوایی برای فعالان معدنی، این بسترها را فراهم کنند.

▣ اهمیت وجود اطلاعات کامل

ایـن فعال معدنی همچنین بـه اهمیت وجود آمـار و اطلاعات دقیق از ذخایـر معدنی موجود در کشـور اشـاره کرد و گفت: آنالیـز اطلاعات اکتشافی و تشـویق فعالیت‌های معدنی می‌تواند منجر به ترغیب فعالان اقتصاد داخلی و خارجی به سمت سـرمایه‌گذاری روی معادن ایران شود چراکه با روشـن‌تر شدن شـرایط معدنکاری در کشـور و وجود اطلاعات کامل از معادن و ذخایر معدنی، باعث امنیت و کاهش ریسک در مراحل اکتشـافی و به‌طـور کلـی فعالیت‌هـای معدنی خواهد شـد. در این شرایط نیز سـرمایه‌گذاران و فعالان اقتصاد تمایل بیشـتری بـرای ورود به بخش معدن پیدا کرده و در ادامه مشـکل تامین سرمایه معادن نیز حل خواهد شد. از سوی دیگر، نمی‌توان نبود ماشین‌آلات و تجهیزات مناسب و کاربـردی را بی‌تاثیر در میـزان بهره‌وری معادن دانست. نعمت‌الهی ادامه داد: اغلب سیاست‌هایی مانند محدودیـت واردات به منظور جلوگیری از خـروج منابـع ارزی، دلیل وجـود موانع واردات ماشین‌آلات بخش معدن معرفی می‌شود. از این رو، اغلب معادن کشور امروز با چالش مهم تامین ماشین‌آلات و تجهیزات مناسب روبه‌رو هستند و این موضوع را می‌تـوان از دیگر دلایل مهم عدم بهره‌وری مناسـب از ذخایر معدنی معرفی کرد. باید به این نکته توجه کرد که معادن کشـور به دلیل نبود تجهیزات مناسب، نمی‌توانند از ذخایر خود به نحو احسن استفاده کنند. در اغلب معادن امروزه مواد معدنی کم‌عیار استخراج می‌شوند که این مواد ارزش صادرات چه به صورت خام و چه فرآوری‌شـده ندارند. این اتفـاق به معنای واقعی کلمه، عدم بهره‌وری از ذخایر و راه باطل فعالیت معادن است.

▣ فشارهای مالی بر دوش معدنکاران

نعمت‌الهی دور ریخته شـدن و از دست رفتن مواد ارزشـمند معدنی را به دلیل نبود تجهیزات مناسـب برای فرآوری مواد معدنی استخراج‌شده عنـوان کـرد و توضیـح داد: بـه دلیـل نبـود دستگاه‌های مناسب استخراج و فرآوری، بسیاری از مواد معدنی ارزشمند به‌عنوان باطله دور ریخته می‌شوند؛ بنابراین مسئولان نهادهای دولتی باید درنظر بگیرند که با تداوم محدودیت‌های واردات تجهیـزات معدنی و اسـتفاده فعـالان معدنی از دستگاه‌های فرسوده و کهنه، نه‌تنها مشکل خروج ارز از کشـور رفع نمی‌شـود بلکه مواد معدنی با قابلیت فرآوری برای صادرات و در نتیجه ارزآوری بخش معـدن از بین می‌رونـد. از این رو، نه‌تنها تولید معادن و بهره‌وری آنها کاهش می‌یابد بلکه ظرفیت‌های صادراتی این بخش را هم از دسـت می‌دهیـم؛ بنابراین انتظار می‌رود مسـئولان در جهت رشد و رونق بخش معدن کشور و همچنین فراهم‌سازی بسترهای مناسـب برای بهره‌گیری مطلوب از ذخایر معدنی موجود، تدابیر راهبردی بیندیشـند. این فعال معدنـی همچنین افزایش سـنگین حقوق دولتی را از مشکلاتی دانست که توسـط نهادهای دولتی همواره با فشار به بخش معدن تحمیل می‌شود. او ضمن گلایه از افزایش چنـد برابری حقوق دولتی در کنار افزایش دیگر محدودیت‌هـای اعمال‌شـده بـرای فعالیت‌های بخش معدن، گفت: افزایش حقوق دولتی معادن یکی از گلایه‌های مهم فعالان معدنی اسـت. در شـرایط فعلی بـه دلیل تحریم‌هـا و بحران‌های اقتصادی کشور، سرمایه‌گذاران به سمت شرکت در فعالیت‌های اقتصـادی تمایل ندارند؛ بنابراین بایـد دولت رویکردی حمایتی بـرای معدنکاران در نظـر گیرد. مسـئولان نهادهـای دولتی باید توجه داشته باشـند که با حمایت از معدنکاران، ضمن افزایش بهره‌وری معادن و تولیدات معدنی، منفعت و سودآوری بیشتری برای اقتصاد کشور به‌وجود خواهد آمد.

▣ سخن پایانی

یکـی از مـواردی که بـه عقیده کارشناسـان و فعـالان حـوزه معدن، بهـره‌وری این بخش را افزایش می‌دهد، استفاده از ذخایر و منابع معدنی موجـود در معادن با مقیاس کوچک و متوسـط اسـت. به دلیـل مقیـاس کوچک ایـن معادن، تاسـیس واحد فرآوری و انجـام فعالیت معدنی اغلب برای فعـالان معدنی به‌صرفـه نبوده و در نتیجه این ذخایر معدنی رها می‌شوند. از این رو، انتظار می‌رود نهادهای دولتـی توجه ویژه‌ای به این نوع معادن داشته باشند.

معدن

بحران فرار سرمایه در کمین بخش معدن

عبدالنبی مکابر
عضو اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌های قیمتی ایران

یکی از مسـائل مهمی که در راستای حمایت از فعالیت‌های معدنی مطرح اسـت، تخصیص یارانه حامل‌های انرژی به معادن است که به‌ویژه معادن کوچک‌مقیاس را دچار مشـکل کرده است. یارانه تنها بـه صورت اسـمی برای معدنـکاران درنظر گرفتـه شـده و در عمل معـادن در تامین انرژی مورد نیاز خود درگیر مشـکلات متعددی هستند. در وهله نخست باید به این نکته تاکید کرد که در مدت اخیر به دلیل وجود بحران انرژی در کشور، برق و گاز معدن، واحدهـای فرآوری و همچنین صنایع به دفعات متعدد قطع شده است. همچنین افزایش چند برابـری قیمت حامل‌های انرژی نیز فشـار تحمیلی دیگـری بر صاحبـان معدن وارد کرده است.

در کنار تمامی مشـکلات تامین انرژی یادشده، دریافـت یارانـه از سـوی نهادهـای دولتی برای مصارف انرژی در فعالیت‌های معدنی، بحثی است که همواره از سـوی فعـالان و صاحبان معادن به آن اعتراض می‌شود چراکه در عمل مبلغ حمایتی به‌عنـوان یارانه پنهان مصارف انـرژی برای اغلب معادن تخصیص نیافته و بیشـتر فعالان معدنی از این موضوع بهره نبرده‌اند.

با افزایش هزینه‌های انرژی نیز این گلایه بیشتر شـده اما همچنان نهادهای دولتی نسبت به این موضوع کم‌توجه هستند. بخش عمده‌ای از معادن کشـور درحال‌حاضر با تعرفه‌هـای آزاد انرژی در حال فعالیت هستند و پیامدهای منفی این اقدام امروزه به‌وضوح در بخش معدن کشـور مشـاهده می‌شـود؛ بـه طوری که بـا هزینه‌های سـنگین معدنـکاری، برخی معـادن درآمدزایی مناسـب نداشـته و به‌اصطلاح امکان تامین مخارج خود را ندارند، به همین دلیل به ناچار فعالیت آنها متوقف می‌شود و تعطیل خواهند شد.

توقف فعالیت‌های معدنی بـه دلیل نبود صرفه اقتصادی و سـنگینی مخـارج اغلـب در معادن کوچک و متوسـط‌مقیاس در این مدت به دفعات متعدد مشـاهده شد زیرا فعالیت به‌تنهایی در این نوع معادن، سـود کـم و هزینه بالایی را به همراه دارد و بـدون وجود حمایت‌هـای دولتی از جمله تخصیص یارانه یا اعتبارهای گوناگون معدنکاری، صاحبـان این معـادن با دشـواری‌های متعددی روبه‌رو شده‌اند.

این تعطیلی معـادن در پی چالش‌های تامین انـرژی بـه هیـچ وجه به نفـع بخش معـدن در کشـور نیسـت چراکه با رکود گسترده معادن در کشـور، بهره‌وری و میـزان تولید در بخش معدن نیز کاهـش می‌یابد. با کاهش تولیدات معادن نیز صنایع وابسته به معادن با بحران تامین مواد اولیه روبه‌رو شـده و به این ترتیب، مشکلات زنجیروار ادامه می‌یابد.

خانـه معدن ایران و سـازمان ایمیـدرو در این مـدت تلاش‌هـای زیـادی بـرای جلوگیـری از تعطیلی یا احیای این معادن کوچک‌مقیاس انجام داده‌اند تا صاحبان و فعالان این معادن با مشـکل روبه‌رو نشـوند. حتـی ادغام این معـادن کوچک نیز در دسـتور کار آنها قرار گرفته تا آنها با انجام فعالیت‌های اشـتراکی، از بند تعطیلی رها شـوند چراکـه صاحبان این معادن اغلـب از نظر تامین سرمایه و هزینه‌های سوخت همواره دچار مشکل هسـتند و تنها با ادغام آنها و برخی حمایت‌های دولتـی، می‌تواننـد به فعالیت خـود ادامه دهند؛ بنابراین انجام فعالیت‌های اشتراکی و حمایت‌های دولتی راه فعالیت معادن کوچک و متوسط‌مقیاس را هموارتر خواهد کرد.

اما به‌طور کلی نمی‌توان از مسئله بحران انرژی در معـادن و نبـود حمایت‌های مناسـب مالی از سوی دولت، به‌راحتی عبور کرد. قطعی‌های مکرر برق و افزایش چندبرابری قیمت حامل‌های انرژی در این مدت سـبب شـده تا هزینه معدنکاری در کشـور افزایـش یابد. همچنین با وجـود این نوع دسـت‌اندازها، رغبت فعالان اقتصاد به معدنکاری کاهش یافته و اگر این مشـکلات اسـتمرار یابند، بخش معدن با بحران کاهش ورود سرمایه روبه‌رو خواهد شد.

روزگار معدن
صنایع فلزی و غیرفلزی
۴ چهارشنبه
● ۸ دی ۱۴۰۰
● ۲۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۳
● ۲۹ دسامبر ۲۰۲۱
● سال چهارم ● شماره ۷۵۸

اخبار

افزایش ۹۷ درصدی فروش «فملی»

فروش شرکت ملی صنایع مس ایران (فملی) در ۹ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ با افزایش ۹۷ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۵۵۱،۸۷۸،۷۸۶ میلیون ریال رسید. به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش فملی در آذر ماه ۱۴۰۰ با افزایش ۴۹ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۷۲،۸۵۱،۴۸۰ میلیون ریال رسید.

از مجموع فروش فملی در ۹ ماهه امسال ۳۱۰،۴۳۷،۶۹۹ میلیون ریال مربوط به فروش داخلی و ۲۴۱،۷۹۱،۴۲۲ میلیون ریال مربوط به فروش صادراتی بود.

محصول اصلی شرکت ملی صنایع مس ایران کاتد است که در ۹ ماهه امسال ۱۱۰،۷۱۴ تن از آن را تولید کرد و فروش این محصول نیز به ۲۵۸،۹۱۱،۰۳۹ میلیون ریال رسید.

افزایش ۹۱ درصدی فروش «کنور»

فروش شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (کنور) در ۹ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ با افزایش ۹۱ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۲۰،۵۷۷،۶۷۵ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش کنور در آذر ماه ۱۴۰۰ با افزایش ۲۷ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۲،۷۰۰،۵۶۶ میلیون ریال رسید. میزان تولید شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در ۹ ماهه ۱۴۰۰ به شرح زیر بود: کنسانتره، ۹۷۷،۸۵۱ تن، گندله، ۳۱۶،۵۷۷ تن.

افزایش ۱۱۲ درصدی فروش فولاد مبارکه

فروش شرکت فولاد مبارکه اصفهان (فولاد) در ۹ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ با افزایش ۱۱۲ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۱،۰۴۹،۶۹۱،۳۲۳ میلیون ریال رسید. به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش فولاد در آذر ماه ۱۴۰۰ با افزایش ۷۳ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۱۳۵،۲۹۲،۲۹۷ میلیون ریال رسید.

میزان تولید شرکت فولاد مبارکه اصفهان در ۹ ماهه ۱۴۰۰ به شرح زیر بود: محصولات گرم، ۳،۰۵۷ هزار تن، محصولات سرد، ۱،۱۱۹ هزار تن، محصولات پوشش‌دار، ۲۳۱ هزار تن، سایر، ۸۹۸ هزار تن.

رشد ۱۲۷ درصدی سود خالص گروه «ککل»

براساس اطلاعات و صورت‌های مالی تلفیقی ۶ ماهه منتهی به ۱۴۰۰/۰۶/۳۱ (حسابرسی شده): سود خالص گروه معدنی و صنعتی گل گهر (ککل) با افزایش ۱۲۷ درصدی نسبت مدت مشابه در سال قبل به ۱۵۴،۰۶۲،۸۵۳ میلیون ریال رسید. «ککل» در این دوره به ازای هر سهم ۱،۵۴۱ ریال سود محقق کرد. به گزارش ماین نیوز، سود خالص شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (ککل) با افزایش ۱۳۹ درصدی نسبت مدت مشابه در سال قبل به ۱۰۶،۲۲۵،۵۷۰ میلیون ریال رسید. «ککل» در این دوره به ازای هر سهم ۱،۰۶۲ ریال سود محقق کرد.

افزایش ۵۱ درصدی فروش «ارفع» در ۹ ماه

فروش شرکت آهن و فولاد ارفع (ارفع) در ۹ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ با افزایش ۵۱ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۶۵،۲۹۰،۳۶۳ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش ارفع در آذر ماه ۱۴۰۰ با افزایش ۷۳ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۱۰،۶۲۷،۸۰۶ میلیون ریال رسید. از مجموع فروش ارفع در ۹ ماهه نخست امسال، ۱۹،۱۵۷،۵۷۴ میلیون ریال مربوط به فروش صادراتی بود. میزان تولید شرکت آهن و فولاد ارفع در ۹ ماهه نخست ۱۴۰۰ به شرح زیر بود: شمش فولادی، ۵۵۶،۱۲۹ تن، آهن اسفنجی (دی‌آرآی)، ۵۳۰،۹۸۴ تن.

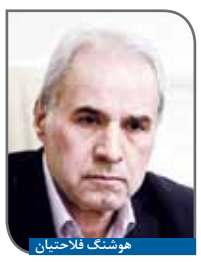
آمادگی فولادی‌ها برای سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی

عکس: روزگار معدن

بهادر احرامیان

یحیی ال اسحاق

هوشنگ فلاحتیان

امیرحسین نادری

حسن سیدآبادی

بهرام سبحانی

عزت الله اکبری تالارپشتی

گروه معدن

سمینار تخصصی چالش گاز در زنجیره فولاد با حضور مدیران کلیدی وزارت صنعت، معدن وتجارت، وزارت نفت، شرکت ملی گاز ایران، ایمیدرو، اعضای هیات مدیره انجمن فولاد و مدیران عامل و چهره‌های شناخته‌شده شرکت‌های فولادی و معدنی برگزار شد.

بهادر احرامیان، نایب رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: همان طور که در بخش آب و برق صنایع فولاد اعلام آمادگی کردند و وارد حوزه تولید شدند، در بخش گاز هم این ظرفیت در ایران به عنوان دومین ذخایر گازی دنیا وجود دارد که صنایع فولاد و پتروشیمی در توسعه میادین گازی کشور مشارکت کنند.

وی اظهارکرد: پیک مصرف گاز ما امسال به حدود ۸۰۰ میلیون متر مکعب رسیده است. مصرف گاز صنایع کشور تقریبا در طول سال به صورت یک خط مستقیم و ثابت است و این مصرف گاز مسکونی است که در دو ماه سال پیک بسیاری بالایی ایجاد می‌کند و بیشتر از ظرفیت تولید گاز، مصرف می‌شود.

وی افزود: بحث‌هایی برای پوشش این پیک مطرح شده است که ظرفیت تولید گاز را افزایش دهیم در حالی که دو ماه از سال کاربرد دارد و ۱۰ ماه دیگر راکد و بلااستفاده بماند. اینکه کدام راه‌حل به نفع کشور است بر عهده مسئولان دولتی با اطلاعات بیشتر و کامل تر است. شاید جمع‌بندی این بوده است که به جای اینکه روی مدیریت پیک سرمایه‌گذاری کنیم، سعی شود مصرف صنعت کاهش یابد و یا به بخش صنعت توقف بدهیم اما در بخش مسکونی مصرف گاز، آب و برق ادامه یابد.

نایب رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران ادامه داد: به هر صورت همان طور که در بخش آب و برق صنایع فولاد اعلام آمادگی کردند و وارد حوزه تولید شدند، در بخش گاز هم این ظرفیت در ایران به عنوان دومین ذخایر گازی دنیا وجود دارد که صنایع فولاد و پتروشیمی در توسعه میادین گازی کشور مشارکت کنند.

بهادر احرامیان ادامه داد: از آنجایی که آقای فلاحتیان اشاره کردند که در چارچوب همین قراردادهای موجود وزارت نفت و شرکت گاز تمایل به ایجاد همکاری دارد، باید گفت با توجه به اینکه از ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴، حدود ۲۵ سال گذشته است و در آن بحث معادن و ورود بخش خصوصی به معادن بسترسازی شد، درحال‌حاضر گفتمانی در حال شکل گرفتن است که در چارچوب قراردادهای امتیازی مثل حوزه معادن با دریافت حقوق دولتی اجازه دهد در کنار قوانین IPC که در حوزه نفت و گاز وجود دارد، چارچوبی با قراردادهای امتیازی دیده شود. در این صورت انگیزه بیشتری برای حضور بخش خصوصی ایجاد خواهد شد.

▣ راه رفع چالش‌های صنایع فولادی

یحیی آل اسحاق، رئیس هیات مدیره هلدینگ کاوه پارس گفت: برای عبور از بحران محدودیت انرژی در صنایع نیاز به ساختار مدیریتی متمرکز داریم. وی اظهار کرد: اساس جهان بر تعارضات نهفته است و باید برای ساماندهی و نظم‌بخشی تلاش کرد ما فقط با تکیه بر توان خودمان می‌توانیم مسائل صنایع فولادی را حل کنیم. بحث چالش تامین گاز صنعت فولاد، بحث حاشیه سود یا افزایش نرخ تمام شده نیست، بلکه بحث تداوم موجودیت این صنعت است و اگر گاز نباشد، هستی صنعت فولاد از بین می‌رود. وی افزود: فرصت‌های بسیار زیادی برای توسعه صنعت فولاد وجود دارد. محدودیت تامین انرژی فرصت‌های تولید را در صنایع فولادی با چالش مواجه کرده است و نیاز است که فرصت‌های پراکنده صنایع فولادی از تهدید به فرصت تبدیل شود چراکه ظرفیت زیادی دارد و برای انتظام بخشی به این فرصت‌ها نیازمند یک نظام مدیریتی متمرکز داریم. یک مجموعه فکری جداگانه نیاز است که این فرصت‌ها را سامان دهد.

▣ مهم‌ترین مزیت صنعت فولاد ایران

هوشنگ فلاحتیان، معاون برنامه‌ریزی وزارت نفت گفت: مهم‌ترین مزیت صنعت فولاد ایران ذخیره بالای گاز طبیعی است.

وی اظهار کرد: برآورد تولید فولاد دنیا ۱۸۷۷ میلیون تن است که ۷۰ درصد آن با فرآیند کوره بلند و ۳۰ درصد آن با فرآیند قوس الکتریکی تولید می‌شود. روش سوم هم مبتنی بر قراضه است که آمارهای سال ۲۰۱۷ نشان می‌دهد ۳۵ درصد از فولاد دنیا با استفاده از این روش تولید می‌شود و بر اساس پیش‌بینی‌ها این مسئله به ۴۰ درصد در سال‌های آینده افزایش می‌یابد اما سهم آن در ایران کم است.

فلاحتیان افزود: نسبت تولید آهن اسفنجی به تولید فولاد خام در دنیا ۴ درصد است و دو کشور هند و ایران در مجموع ۵۵ درصد آهن اسفنجی دنیا را مصرف می‌کنند. مهم‌ترین مزیت صنعت فولاد ایران هم ذخیره زیاد گاز طبیعی است. بیشترین سهم مصرف انرژی در زنجیره فولاد هم در حوزه مصرف گاز، تولید آهن اسفنجی با مصرف بیش از ۷۵ درصد در جایگاه اول قرار دارد. معاون برنامه‌ریزی وزارت نفت با بیان اینکه سهم صنعت فولاد از مصرف گاز کشور ۵.۳ درصد است، گفت: تراز مصرف گاز در کشور در فصل زمستان منفی ۲۰۰ میلیون متر مکعب در روز است که اگر این روند ادامه پیدا کند احتمالا تا سال ۱۴۰۴ این کمبود به ۲۵۰ میلیون متر مکعب در روز و در سال ۱۴۱۰، ۳۵۰ میلیون متر مکعب می‌رسد.

▣ بهره‌وری نامناسب چالش اصلی حوزه انرژی

امیرحسین نادری، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات بهره‌وری نامناسب را چالش اصلی در حوزه انرژی اعلام کرد و گفت: بخش معدن و صنایع معدنی آمادگی سرمایه‌گذاری برای رفع مشکلات مربوط به تامین انرژی را دارد.

وی با اشاره به محدودیت‌های تأمین انرژی بخش تولید اظهار کرد: در حوزه انرژی، چالش اصلی در بخش بهره‌وری نامناسب است.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با تاکید بر ضرورت اصلاح جایگاه صنعت در بین مسئولان و متولیان حوزه انرژی افزود: درحال‌حاضر تامین انرژی به عنوان نهاده تولید یکی از چالش‌های تولیدکنندگان فولاد است. وی با یادآوری شرایط بازار بین‌المللی فولاد، به هزینه‌های تولید اشاره کرد و گفت: برای استفاده از فرصتی که در بخش صادرات وجود دارد، باید وضعیت و میزان تولید خوب داشته باشیم. نادری با اعلام آمادگی بخش معدن و صنایع معدنی برای سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی برای حل مشکلات این حوزه، به تجارب موفق سرمایه‌گذاری در حوزه تامین آب و برق مورد نیاز بخش معدن و صنایع معدنی اشاره کرد و اظهارکرد: برای کمک به تولید و رونق بخش معدنی لازم است مشکلات و چالش‌های این بخش شناسایی و تعریف شوند و سپس در راستای رفع آنها سرمایه‌گذاری صورت گیرد.

▣ آمادگی مجلس و شرکت گاز برای کمک به صنعت فولاد

حسن سیدآبادی، مشاور مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه مجلس و شرکت ملی گاز آماده کمک به تامین گاز صنعت فولاد هستند، گفت: باید ظرفیت واردات ۴۰ میلیون متر مکعبی و همچنین ساماندهی مصرف داخلی توجه کرد. وی با اشاره به لزوم انسجام در مطالبه‌گری اظهار کرد: طی جلسات مختلف با آقایان حسنوند، رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس و مجید چگینی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران بر این مسئله تاکید شد که هر کمکی که از عهده مجلس و شرکت ملی گاز بر می‌آید برای صنعت فولاد انجام شود.

وی افزود: درحال‌حاضر ظرفیت واردات گاز در حد ۴۰ میلیون متر مکعب از دو مجرای خط انتقال از ترکمن گاز وجود دارد. هم اکنون ۵ میلیون متر مکعب با سواپ گاز محقق شده بنابراین همچنان ۳۵ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی وجود دارد. مشاور مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران تصریح کرد: در بخش فلرینگ گاز اگر اقدامات لازم صورت بگیرد و گاز جمع آوری شود، ظرفیت تامین روزانه ۲۰ میلیون متر مکعب گاز وجود دارد. نباید مایوس شویم که در آینده به مشکل برمی‌خوریم. با توجه به اینکه از نظر ذخیره گاز دومین کشور دنیا هستیم، اگر سرمایه‌گذاری لازم در این حوزه صورت گیرد مشکلی در این خصوص نخواهیم داشت. سیدآبادی با اشاره به مصرف شهرک‌های صنعتی گفت: مصرف ناحیه و شهرک‌های صنعتی در بخش خانگی قرار گرفته است. همچنین در مراکز مذهبی مصرف گاز مجانی شده است. با این شرایط مشخص است که وضعیت به هم می‌ریزد. اگر ساماندهی‌های لازم انجام شود مشکلی برای تامین خوراک گاز برای صنعت فولاد و پتروشیمی نداریم. وی ادامه داد: به علاوه در ایران کویر بسیاری وجود دارد که می‌توان از آن برای تولید برق خورشیدی استفاده کرد. چرا در تولید برق خورشیدی سرمایه‌گذاری انجام نمی‌شود؟ به نظر می‌رسد اگر تشکل شکل گرفته در این خصوص منسجم باشد، شرکت ملی گاز و مجلس کمک می‌کند تا به افق ۱۴۰۴ و تولید ۵۵ میلیون تن فولاد برسیم.

▣ مصرف گاز صنعت فولاد کمتر از ۵درصد مصرف کشور است

بهرام سبحانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: مصرف گاز صنعت فولاد ایران کمتر از ۵ درصد کل مصرف گاز کشور است و صنایع فولادی کشور آمادگی هرگونه سرمایه‌گذاری در توسعه بخش گاز کشور را دارند. وی با تاکید بر اینکه چالش گاز در زنجیره فولاد در کوتاه‌مدت قابل حل نیست، ادامه داد: صنایع فولادی این آمادگی را دارند که چنانچه فرصت‌هایی برای سرمایه‌گذاری در میادین گازی به علت کسری بودجه محقق نشده است، در این زمینه سرمایه‌گذاری کنند. سبحانی با اشاره به تحقق چشم‌انداز تولید ۵۵ میلیون تن فولاد و حفظ جایگاه دهم فولاد دنیا با رفع محدودیت تامین انرژی، تصریح کرد: متاسفانه صنایع فولادی در فصل تابستان با چالش تامین برق مواجه شدند و در فصل سرما هم محدودیت تامین گاز منجر به کاهش تولید در صنایع فولادی شده است. وی با بیان اینکه روزانه بیش از ۸۰۰ میلیون مترمکعب گاز در کشور مصرف می‌شود، گفت: سهم صنایع فولادی از مصرف روزانه گاز بالغ بر ۳۰ میلیون مترمکعب است که کمتر از ۵ درصد مصرف روزانه کشور خواهد بود اما متاسفانه محدودیت‌ها در این بخش اعمال می‌شود که شاید هنوز اهمیت تولید صنایع فولادی در اقتصاد و تولید کشور تبیین نشده است. رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران تاکید کرد: محدودیت گاز در شرکت فولادمبارکه به عنوان بزرگترین واحد صنعتی کشور باعث افت تولید می‌شود و صنایع پایین‌دستی نظیر خودروسازی، لوازم خانگی و سایر صنایع وابسته اعم از پتروشیمی و... را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

وی بیان کرد: دو واحد فولادسازی کشور اعم از ذوب‌آهن اصفهان و فولاد زرند برای تولید فولاد به گاز وابسته نیستند که سهم ۴ میلیون تن از تولید ۳۳ میلیون تنی فولاد کشور را دارند. از سوی دیگر ماده اولیه واحدهای فولادسازی قوس الکتریکی، آهن اسفنجی است که برای تولید به گاز وابستگی دارد و محدودیت گاز دومینو وار منجر به کاهش تولید فولاد در کشور شده است. سبحانی با اشاره به اینکه کاهش محدودیت تامین گاز به ۸۰ درصد به معنای تعطیلی واحد فولادسازی است، گفت: این شیوه اعمال محدودیت گاز به ۷۰ یا ۸۰ درصد به معنای توقف کامل فرآیند تولید در واحد فولادسازی است. در صورتی‌که می‌توان به صورت استانی و منطقه‌ای، محدودیت را اعمال کرد اگرچه باز هم اعلام آمادگی می‌کنیم که صنایع فولادی آماده هرگونه سرمایه‌گذاری در پروژه‌های گازی هستند.

▣ به ظرفیت ۵۵ میلیون تن می‌رسیم اما تولید نه

وی در بخش دوم سخنان خود در این سمینار اظهار کرد: تقریبا ده سال است که افق ۱۴۰۴ تعریف شده است و در هر همایشی به این اشاره می‌شود که به ۵۵ میلیون تن می‌رسیم یا نه و من می‌گویم به ایجاد ظرفیت می‌رسیم اما به تولید نه. سبحانی افزود: درحال‌حاضر ایران با ۳۰ میلیون تن تولید فولاد در سال ۲۰۲۰ در جایگاه دهم قرار دارد که چین نزدیک ۵۴ درصد تولید را دارد. ۳۰ میلیون تن تولید یعنی حدود ۱۸ میلیارد دلار ارزش کالا. وی ادامه سخنان خود به شیوه تولید فولاد اختصاص داد و گفت: برای فولاد آهن باید دو مرحله انجام شود، در روش احیای مستقیم اکسیژن از سنگ آهن گرفته می‌شود. مصرف گاز نه سوخت است که بتوانیم جایگزین کنیم و نه خوراک است مانند پتروشیمی بنابراین جایگزین ندارد. رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد تصریح کرد: در روش دوم سنگ آهن از بالای کوره بلند شارژ می‌شود و ذغال سنگ در واحد کک‌سازی تبدیل به کک می‌شود و کک را به عنوان احیاکننده و عامل ایجاد حرارت استفاده می‌کنیم. در این فرآیند نه تنها هیچ گاز و برقی مصرف نمی‌شود بلکه انرژی تولید می‌کند و از آن انرژی استفاده می‌شود. سبحانی ادامه داد: در جهان ۷۵ درصد تولید به روش کوره بلند و ۲۵ درصد به روش کوره الکتریکی است. در ایران ۷۶ درصد قوس داریم و استفاده از آهن اسفنجی و فقط ۲۴ درصد کوره بلند داریم. به علت داشتن مزیت گاز نسبی این زیرساخت‌ها را ایجاد کرده‌ایم. اگر دنیا به سمت کوره بلند رفته به این خاطر است که گاز برای آنها مزیت نبوده است. رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ادامه داد: برای هر تن فولاد تا تولید شمش به ازای ۴۰۰ متر مکعب به ازای هر تن مصرف گاز طبیعی داریم و برای تولید ۳۰ میلیون تن فولاد در سال رقمی حدود ۱۲ میلیارد متر مکعب مصرف گاز داریم که روزانه ۳۲ میلیون متر مکعب می‌شود. سه میلیون تن مصرف روزانه در واحدهای نورد داریم که مجموعا می‌شود ۳۵ میلیون متر مکعب در روز و این می‌شود کمتر از ۵ درصد.

سبحانی با اشاره به اینکه در آب هم همین روند را داریم، گفت: ۹۲درصد آب در کشاورزی است و اگر ۱۰ درصد در آن بخش صرفه جویی شود آب کل صنعت ایران تامین می‌شود.

وی تصریح کرد: تبعات این قطعی گاز به طور زنجیره وار تاثیر می‌گذارد. یک میلیون واحد مسکونی در سال نیاز به فولاد دارد و اگر فولاد نرسد اثر بر نرخ می‌گذارد همینطور ورقی که برای صنعت خورد، لوله و پروفیل و لوازم خانگی انجام می‌شود. نهایتا بر زیرساخت‌ها اثر می‌گذارد. اثر قطعی گاز در فولاد یک ماه طول می‌کشد و بسیار سنگین است. رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد افزود: برنامه‌ریزی شود تا در محدودیت‌های گازی، تا جایی که می‌شود کمترین اولویت را به صنعت فولاد دهید و تا جایی که می‌شود مصرف خانگی کاهش یابد. سبحانی بیان کرد: با چه راهکاری در کوتاه مدت و بلند مدت می‌شود این مصرف را تعدیل کرد. اگر بخواهیم به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد برسیم باید به منابع دقت شود. حیف است که منابع را بر زمین بریزیم و بهره نبریم چون گاز یا برق نداریم.

▣ ضرورت تقویت بخش خصوصی در اقتصاد

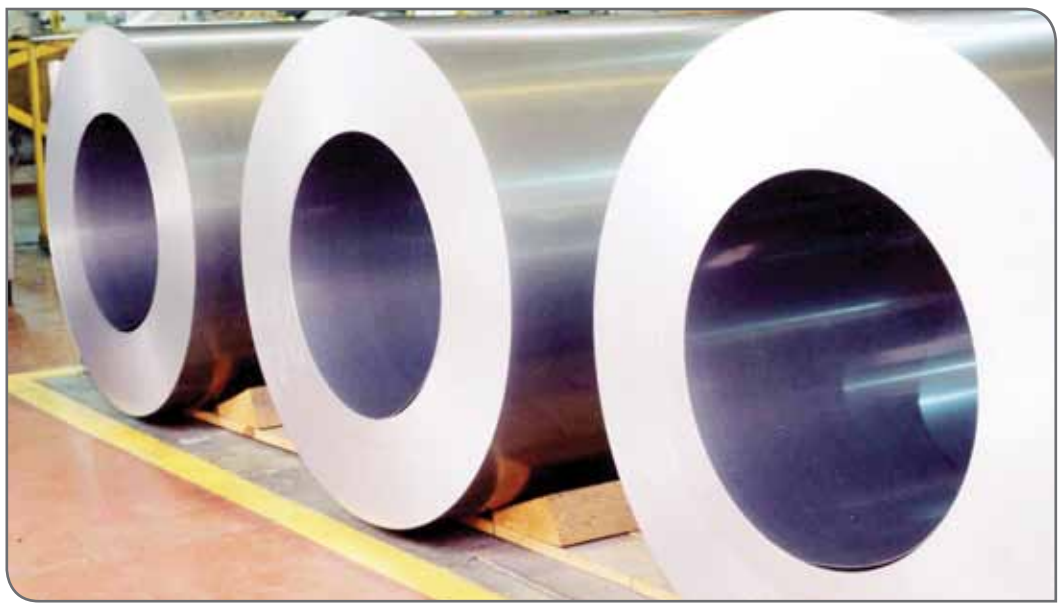
عزت الله اکبری تالارپشتی، رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی گفت: تنها راه برون‌رفت مسائل اقتصادی کشور کوتاه شدن دست دولت و تقویت بخش خصوصی است و نیاز است صنایع فولادی در این خصوص مطالبه‌گری کنند. وی اظهار کرد: تنها نسخه واحد برای برون‌رفت از مسائل اقتصادی کشور، تقویت بخش خصوصی و واگذاری مسائل به مردم است. تالارپشتی افزود: مطالبه‌گری بخش خصوصی نقش مهمی در پیشبرد اهداف کشور دارد و تا زمانی که مطالبه‌گری نباشد نمی‌توان مسائل را حل کرد. رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با تاکید بر حمایت از بخش خصوصی گفت: هرجا که بخش خصوصی تقویت شده، مشکلات هم رفع شده است که نمونه آن را می‌توان در صنعت پتروشیمی مشاهده کرد و اعلام آمادگی می‌کنم که برای برون‌رفت صنایع فولادی هم حمایت مشابه صنعت پتروشیمی را انجام خواهم داد. وی با بیان اینکه دولت باید با مجلس شورای اسلامی هماهنگ باشد، خاطرنشان کرد: هرچه دخالت دولت در امور کمتر شود و بخش خصوصی تقویت شود می‌توان به رفع مسائل کشور امیدوار شد که البته در بودجه ارائه شده این موضوع کمتر در نظر گرفته شده است. اکبری تالارپشتی با اشاره به اینکه افزایش هزینه‌های تولید پتروشیمی و صنعت فولاد همان سرنوشت صنعت خودروسازی را رقم می‌زند، عنوان کرد: توسعه همکاری شانگهای با نگاه دولتی امکان‌پذیر نیست و دولت در این زمینه باید نقش تسهیل گری داشته باشد. وی اضافه کرد: همواره به عنوان نماینده بخش صنعت در مجلس شورای اسلامی حامی صنایع بودم و در طرح دوفوریتی مواردی نظیر عدم پلمب واحدهای تولیدی و عدم زندانی کردن مجرمان اقتصادی را مطرح کردم و امروز هم درصدد تصویب طرح دو فوریتی استقرار دیپلماسی اقتصادی در سفارتخانه‌ها هستم.

چشم‌انداز تولید فولاد در ژاپن

گروه معدن

شرکت فولادسازی نیپون استیل در ماه سپتامبر به عنوان بخشی از طرح بازسازی خود که در اوایل سال گذشته اعلام شد، یک کوره بلند را در غرب ژاپن تعطیل کرد تا نزدیک به ۱۰ درصد از ظرفیت تولید خود را درنتیجه کاهش تقاضای داخلی کم کند. به گزارش فولادبان، وزارت اقتصاد، تجارت و صنعت ژاپن اعلام کرد با توجه به بهبود بخش‌های تولیدی ازجمله کشتی‌سازی و ماشین‌آلات انتظار می‌رود تولید فولاد خام ژاپن در سه‌ماهه اول سال ۲۰۲۲ بالغ بر ۱,۹ درصد نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۱ افزایش یابد.

این چهارمین افزایش فصلی متوالی در تولید فولاد ژاپن است. بدین ترتیب تولید فولاد ژاپن برای سال مالی منتهی به ۳۱ مارس ۲۰۲۲ به ۹۷,۰۷ میلیون تن خواهد رسید که ۱۷ درصد نسبت به سال قبل که همه‌گیری کرونا تولید را به کمترین میزان در ۵۰ سال اخیر رساند، رشد خواهد کرد. وزارت اقتصاد، تجارت و صنعت ژاپن، تولید فولاد خام این کشور را ۲۴,۱۵ میلیون تن برای دوره سه‌ماهه اول ۲۰۲۲ تخمین زد که نسبت به ۲۱,۳۴ میلیون تن مدت مشابه در سال ۲۰۲۱ افزایش قابل‌ملاحظه‌ای نشان می‌دهد و همچنین نشان‌دهنده افزایش تقاضا در بخش خودرو است که تولید آن به دلیل کمبود تراشه و قطعات لطمه دیده است.خودروسازان ژاپنی مانند تویوتا و نیسان از تابستان شاهد کاهش تولید بوده‌اند. دایسوکه ماتسونو، مدیر بخش صنایع فلزی وزارت اقتصاد، تجارت و صنعت ژاپن در این باره گفت: پیش‌بینی ما بر این فرض استوار است که خودروسازان تولید خود را برای جبران زیان ماه‌های اخیر افزایش دهند؛ اما اگر تولید خودرو طبق برنامه‌های آنها افزایش پیدا نکند، یک خطر منفی وجود دارد. تویوتااعلام کرد به دلیل مشکلات زنجیره تأمین، کمبود تراشه و بیماری کرونا، تولید خود را در پنج کارخانه داخلی در ژانویه متوقف خواهد کرد. با وجود بهبود مداوم در تولید فولاد خام، تخمین زده شده که تولید سالانه فولاد خام ژاپن که سومین فولادساز بزرگ جهان است، کمتر از سطح ۹۸,۴۳ میلیون تنی قبل از همه‌گیری در سال ۲۰۱۹ خواهد بود. ماتسونو افزود: این کاهش به دلایل مختلف است، ازجمله تولید کند خودرو و کاهش ظرفیت تولید فولاد. شرکت فولادسازی نیپون استیل در ماه سپتامبر به عنوان بخشی از طرح بازسازی خود که در اوایل سال گذشته اعلام شد، یک کوره بلند را در غرب ژاپن تعطیل کرد تا نزدیک به ۱۰ درصد از ظرفیت تولید خود را درنتیجه کاهش تقاضای داخلی کم کند.

کاهش تولید فولاد

انجمن جهانی فولاد (worldsteel) اعلام کرد تولید جهانی فولاد خام در ماه نوامبر به دلیل کاهش قابل توجه در چین، ۹.۹ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش یافت. به گزارش فولادبان، بر اساس داده‌های worldsteel، تولید جهانی فولاد در ماه نوامبر به ۱۴۳/۳ میلیون تن رسید. چین، تولیدکننده شماره یک فولاد جهان، در ماه نوامبر ۲۲ درصد کاهش سالانه را در رقم ۶۹/۳ میلیون تنی ثبت کرد. سایر کشورهای بزرگ تولیدکننده فولاد شاهد افزایش تولید بودند به طوری که هند ۹/۸ میلیون تن (افزایش ۲/۲ درصد)، ژاپن ۸ میلیون تن (افزایش ۱۰/۷ درصد) و ایالات متحده ۷/۲ میلیون تن (افزایش ۱۳/۸ درصد) فولاد تولید کردند. ترکیه، هشتمین تولیدکننده بزرگ فولاد خام جهان، در ماه گذشته شاهد افزایش ۶/۱ درصدی تولید فولاد خام بود و به ۳/۴ میلیون تن رسید. در ژانویه تا جولای، تولید جهانی فولاد با ۴/۵ درصد افزایش نسبت به سال گذشته به ۱/۷۵ میلیارد تن رسید. افریقا ۱/۵ میلیون تن فولاد در نوامبر ۲۰۲۱ تولید کرد که ۳۷/۴ درصد نسبت به نوامبر ۲۰۲۰ افزایش داشت. آسیا و اقیانوسیه ۹۸/۳ میلیون تن تولید کردند که ۱۵/۵ درصد کاهش داشت. منطقه CIS ۸.۸ میلیون تن فولاد تولید کرد که ۵/۸ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشت. اتحادیه اروپا هم در ماه نوامبر ۱۲/۹ میلیون تن فولاد تولید کرد که ۳/۷ درصد افزایش ثبت کرد. در همین مدت خاورمیانه ۳/۸ میلیون تن فولاد تولید کرد که ۵/۳ درصد کاهش داشت. امریکای شمالی ۹/۷ میلیون تن تولید کرد که ۹/۳ درصد افزایش داشت و امریکای جنوبی ۳/۹ میلیون تن تولید کرد که ۳/۵ درصد افزایش داشت.

افریقای جنوبی به دنبال «سنگ آهن سبز»

توجه صنعت فولاد جهان به یافتن راهکارهای پایدار تولید فولاد سبز منجر به ترغیب افریقای جنوبی به تولید و فرآوری سنگ آهن سبز شد. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، اگرچه ممکن است تولید فولاد سبز در افریقای جنوبی رویایی دور به نظر برسد اما می‌تواند به صادرات سنگ آهن سبز در میان مدت دست یابد. در حالی که روند جهانی به سمت یافتن راه‌حل‌های پایدار برای کاهش آلایندگی پیش می‌رود، در بیست و ششمین کنفرانس تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد(کاپ۲۶)، شرکت‌های معدنی و تولیدکنندگان فولاد امکان«سبزسازی» صنعت فولاد و در نتیجه آن سبزسازی بخش سنگ آهن را مورد توجه قرار دادند. صنعت فولاد ۷ درصد از انتشار گاز دی اکسید کربن جهان را دارد. موسسه مشاوره‌ای وود مکنزی Wood Mackenzie در گزارش ماه اوت اعلام کرد: باید انتشار کربن در بخش فولاد ۷۵ درصد کاهش یابد تا بتوانیم گرمایش جهانی را به ۲ درجه سانتیگراد محدود کنیم. این امر مستلزم کاهش انتشار دی اکسید کربن از محدوده ۳ میلیارد تن در سال ۲۰۲۰ به حدود ۷۸۰ میلیون تن تا سال ۲۰۵۰ میلادی است. وود مکنزی طی گزارشی دستیابی به این هدف را مستلزم رسیدن به ۵ نتیجه دانست که عبارتند از: دو برابر کردن مصرف قراضه در فولادسازی، سه برابر کردن تولید و مصرف آهن اسفنجی، کاهش میانگین جهانی انتشار کربن در کوره قوس الکتریکی تا ۷۰ درصد، کاهش شدت آلایندگی کوره بلند تا ۳۰ درصد و نیز جذب و ذخیره ۴۵ درصد از انتشار کربن باقیمانده. این در حالی است که یکی از مشکلات پیش روی تولید سنگ آهن سبز در افریقای جنوبی را می‌توان آغاز واقعی طرح‌های زیرساختی عنوان کرد. تامین انرژی مورد نیاز و نیز افزایش ظرفیت حمل‌ونقل از دیگر مشکلات افریقای جنوبی برای دستیابی به تولید سنگ آهن سبز است.

خبر

ترمز افزایش نرخ سنگ آهن کشیده شد

قیمت سنگ آهن تحت تاثیر دورنمای مازاد عرضه این ماده خام فولادسازی در سال میلادی آینده، سقوط کرد.به گزارش ایسنا، بهای معاملات سنگ آهن در سنگاپور هفته گذشته حداکثر ۳.۶ درصد کاهش یافت که بیشترین کاهش در بیش از ۳ هفته گذشته و پس از ۶ هفته رشد بود. سنگ آهن در دسامبر از اقدامات مقامات چین برای تقویت بخش املاک و انتظارات برای اقدامات محرک مالی بیشتر و پیش‌بینی بهبود تولید فولاد در ماه جاری، پشتیبانی شده بود. ژیلو وانگ و چااوهویی گوئو، تحلیلگران شرکت «چاینا اینترنشنال کپیتال کورپ» در یادداشتی اعلام کردند: ما تصور می‌کنیم عرضه و تقاضای سنگ آهن در سال ۲۰۲۲ رشد بیشتری خواهد کرد. همچنین پیش‌بینی می‌شود مصرف فولاد در سال ۲۰۲۲ به میزان ۱.۲ درصد نسبت به سال گذشته کاهش پیدا کند که ناشی از فعالیت ضعیف‌تر بخش ساخت‌وساز و اهداف دولت چین برای مقابله با آلایندگی کربن و افزایش ۲۵ میلیون تنی عرضه از سوی معدنکاران بزرگ است. این اظهارات منعکس‌کننده پیش‌بینی‌های موسسه تحقیقات و برنامه‌ریزی صنعت متالورژی چین است که خاطرنشان کرد مصرف فولاد در سال ۲۰۲۲ به میزان ۴.۷ درصد کاهش پیدا می‌کند. تحلیلگران شرکت «چاینا اینترنشنال کپیتال کورپ» خاطرنشان کردند اگر سرمایه گذاریهای ملکی بهبود بیش از حد مطلوبی پیدا کند یا محدودیت اعمال شده برای تولید فولاد کمتر از حد انتظار باشد، نرخ سنگ آهن ممکن است بالای ۱۰۰ دلار در هر تن بماند. عامل دیگری که روی بازارها تاثیر منفی گذاشت، اعلام بالاترین آمار ابتلا به ویروس کرونا در چین از ژانویه بود. شیوع بیماری در استان شنکسی در حال تبدیل شدن به یکی از بزرگترین چالش‌ها برای سیاست کووید صفر چین است.

مدیر مجتمع آلومینای ایران خبرداد

افزایش ۶۰ درصدی تولید شمش آلومینیوم

مدیر مجتمع آلومینای ایران واقع در جاجرم خراسان شمالی گفت: ۹ ماهه امسال ۲۴ هزار و ۹۲۳ تن شمش آلومینیوم در این مجتمع تولید شده است که این رقم نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶۰ درصد رشد دارد.

امیر تردال به ایرنا گفت: ۹ ماهه پارسال ۱۵ هزار و ۶۱۷ تن شمش آلومینا در این مجتمع تولید شده است.

مدیر مجتمع آلومینای ایران خاطرنشان کرد: امسال ۱۷۶ هزار و ۸۵ تن آلومینا در این واحد صنتی تولید شده است که این رقم در مدت مشابه پارسال ۱۷۶ هزار و ۷۰۰ تن ثبت شده است. وی در بخش دیگر سخنان خود با اشاره به محدودیت‌ها برای مصرف گاز صنایع با بیان اینکه سال پیش محدودیت گاز باعث افت قابل ملاحظه‌ای در تولید محصول در این مجتمع شد اظهارکرد: سرما و افت دمای هوا سبب شده تا گاز صنایع محدود شود و از ابتدای پاییز امسال گاز طبیعی این واحد تولیدی در چند نوبت محدود شده است.

وی با اشاره به اینکه نیاز این واحد تولیدی به سوخت مازوت روزانه ۴۰۰ مترمکعب و نیاز به گاز طبیعی ساعتی ۲۰ هزار مترمکعب است گفت: از سال گذشته پیگیری‌های زیادی برای مشکلات ناشی از قطع گاز انجام شده است و امید می‌رود مجوز برای تامین مازوت به میزان نیاز ۴۰ روز داده شود.

تردال افزود: تعطیلی و یا توقف بخشی از فعالیت واحد آلومینا موجب خسران برای اقتصاد کشور و نگران هستیم که در زمستان بدلیل قطع و کاهش گاز اختصاص یافته، کاهش شدید تولید داشته باشیم.

مدیر مجتمع آلومینای ایران گفت: دستگاه‌ها و تجهیزات در آلومینا به گونه‌ای است که فعالیت آن باید به صورت مستمر باشد. در صورت تعطیلی آلومینا راه‌اندازی مجدد آن بسیار هزینه بر بوده و شاید غیرممکن باشد.

آلومینای ایران در شهرستان جاجرم، واحد تولیدی منحصربه‌فرد و تنها تولیدکننده پودر آلومینا در کشور است که این محصول به عنوان ماده اولیه چهار واحد تولیدی از جمله ایرالکو، المهدی، سالکو و نیز تولید شمش در جاجرم به مصرف می‌رسد.

مجتمع آلومینای ایران در شهرستان جاجرم در ۱۵۰ کیلومتری جنوب بجنورد و پنج کیلومتری شمال شهر جاجرم واقع بوده که در سال ۱۳۸۰ به بهره‌برداری رسیده است. این مجتمع صنعتی، که قطب تولید پودر آلومینیوم در کشور است، تاکنون سه هزار و ۵۴۰ نفر فرصت شغلی مستقیم داشته است.

کارخانه فولادنورد میلان جم نیازمند حمایت

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

مدیر مالی و اداری کارخانه فولاد نورد میلان جم شهرستان بویراحمد گفت: وقتی مشکلات این واحد صنعتی را با دستگاه‌ها درمیان می‌گذاریم در یک بروکراسی اداری قرار می‌گیریم که له می‌شویم و حمایت از صنعت و تولید در حد حرف و شعار باقی مانده است. به گزارش ایسنا، سعید مهدوی در بازدید دانشجویان مرکز علمی کاربردی جهاددانشگاهی در قالب طرح مرز پر گهر افزود: این کارخانه در سال ۱۳۸۷ با عنوان شرکت بویر صنعت به وسعت ۸.۵ هکتار احداث و راه‌اندازی شد که حدود ۲.۵ هکتار زیربنای کارخانه و قسمت‌های اداری و پشتیبانی است. وی اظهارکرد: محصولات این کارخانه تولید شمش فولاد بوده که دارای سه کوره ۱۰، ۱۲ و ۲۰ تن است. ظرفیت اسمی این کارخانه ۵۵۰ تن ذوب روزانه هست که درحال‌حاضر با توجه به تجهیزات و امکاناتی که فراهم است رکورد ۳۵۰ تن تولید را در سه شیفت کاری داریم. مدیر کارخانه فولاد نورد میلان جم شهرستان بویراحمد خاطرنشان کرد: هم اکنون ۲۲۵ نفر نیروی انسانی در سه شیفت کاری هشت ساعته در این واحد صنعتی مشغول به کار هستند.

مهدوی تصریح کرد: تولیدات این کارخانه در مناطقی مختلف کشور که کارخانه‌های نورد وجود داشته باشد، ارسال، استفاده و مصرف می‌شود. وی ادامه داد: افزایش تولید و توسعه کارخانه و صادرات به سایر کشورها را در دستور کار داریم که با کمک مسئولان استان در آینده نزدیک توسعه کارخانه اجرا می‌شود و یکی از سیاست‌های آینده ما احداث کارخانه نورد و تولید میلگرد و ورق است که برای یان مهم نیاز به بیش از ۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار داریم. مدیر کارخانه فولاد نورد میلان جم شهرستان بویراحمد عنوان کرد: مواد اولیه این کارخانه برای تولید شمش قراضه‌های آهن و فلزی است که از اقصی نقاط ایران جمع آوری و ارسال می‌شود و آهن اسفنجی که در کارخانه هایی از خاک سنگ و شنگ آهن تولید می‌شود. مهدوی تاکید کرد: ۶۰ درصد مواد اولیه این واحد صنعتی قراضه‌های آهن و ۴۰ درصد را آهن اسفنجی تشکیل می‌دهد البته این میزان متغییر است. وی اظهارکرد: با بهره‌برداری از فاز توسعه‌ای این کارخانه فولاد برای ۲۵۰ نفر دیگر شغل ایجاد می‌شود و هم اکنون نیروی‌های انسانی کارخانه حدود ۹۵ درصد از نیروهای بومی متخصص و با تجربه استان هستند. مدیر کارخانه فولاد نورد میلان جم شهرستان بویراحمد گفت: نوسانات ارز و دلار، انشعابات برق، آب، برخی مواد مورد نیاز از مهم‌ترین مشکلات این واحد صنعتی است و در صرتی که مسئولان از این واحد صنعتی حمایت داشته باشند بر اشتغالزایی، اقتصاد و درآمدزایی استان موثر خواهد بود.

مهدوی در خصوص پیشگیری از آلودگی محیط‌زیست عنوان کرد: دستگاه سیستم فیلتراسیون و غبارگیر است که با اعتباری حدود ۱۲ میلیارد تومان در حال ساخت و اجراست و امیدواریم که تا پایان امسال این سیستم راه‌اندازی شود. نصیب الله پالیز، مدیر مالی و اداری کارخانه فولاد نورد میلان جم شهرستان بویراحمد نیز گفت: کارخانه فولاد بویر صنعت پس از دوره تعطیلی چندساله راه‌اندازی شد که کارخانه از ابتدای امسال این کارخانه به سرمایه‌گذار جدید واگذار شده است. وی افزود: این واحد صنعتی توانسته برای ۲۲۵ نفر به‌صورت مستقیم و بیش از ۲ هزار نفر به‌صورت غیرمستقیم اشتغال ایجاد کند. پالیز تصریح کرد: این واحد صنعتی یک مرکز علمی کاربردی دارد که در رشته‌های مورد نیاز با کارخانه پذیرش دانشجو دارد و هم اکنون حدود ۱۸۰ دانشجو در این مرکز مشغول به تحصیل هستند.

مدیر مالی و اداری کارخانه فولاد نورد میلان جم شهرستان بویراحمد با اشاره به تاکید مسئولان به‌خصوص دولت سیزدهم برای حمایت از صنعت و اشتغال خاطرنشان کرد: از مسئولان استان انتظار کمک و توجه ویژه به این واحد صنعتی که تازه احیاء شده داریم. پالیز ضمن انتقاد از افزایش تعرفه انشعابات این واحد صنعتی ادامه داد: طی سال ۱۴۰۰ تعرفه برق این کارخانه فولاد افزایش ۸ برابری داشت بطوریکه در سال گذشته صورت حساب این واحد صنعتی ماهانه ۲۶۰ میلیون تومان بوده در حالی که در امسال به دو میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان در هر ماه افزایش یافت. صوت حساب گازو آب این واحد صنعتی نیز ۸ برابر شده است.

وی ضمن گلایه از وضعیت به‌وجود آمده، حمایت از صنعت بیشتر شبیه یک شعار دانشت و ادامه داد: وقتی حرف از حمایت از صنعت می‌شود انتظار داریم که دستگاه‌های دولتی به پیروی از دستورات مسئولان دولت از جمله رئیس‌جمهوری صنعت را به‌صورت واقعی کمک و حمایت کنند.

مدیر مالی و اداری کارخانه فولاد نورد میلان جم شهرستان بویراحمد تاکید کرد: هنگامی که شرمایه‌گذار مشکلی دارد و وقتی با دستگاه‌ها درمیان می‌گذارد در یک بروکراسی اداری قرار می‌گیرد که له می‌شود بنابراین حمایت از صنعت و تولید در حد حرف و شعار باقی مانده است.

انتظار داریم از این سرمایه‌گذار غیربومی حمایت به معنای واقعی شود تا خدای نکرده شاهد بستن و تعطیلی این کارخانه نباشیم.

کارخانه‌های شن و ماسه بلای جان منطقه «دلی بجک»

منطقه عشایری و سردسیری «دلی‌بجک» بویراحمد، این روزها به واسطه واگذاری غیر اصولی اراضی ملی به بخش خصوصی دچار بحران زیست محیطی شده است.

به گزارش تسنیم، استان کهگیلویه و بویراحمد از مناطق شاخص کشور در برخورداری از منابع طبیعی و ظرفیت‌های بسیار این حوزه در سطح کشور و حتی خاورمیانه به شمار می‌رود.

۴۴۵ گونه گیاه دارویی از مجموع ۲ هزار گونه در کشور ایران معادل ۲۸ درصد در سطح ۷۲۴ هزار هکتار از مراتع کهگیلویه و بویراحمد رویش دارد و در واقع در زمینه گیاهان دارویی این استان رتبه نخست کشور را دارد..

متأسفانه سیاست‌های غلط و سوءمدیریت در سال‌های اخیر سبب شده تا بسیاری از ظرفیت‌های منابع طبیعی با واگذاری اراضی ملی به بخش خصوصی برای بهره‌برداری‌های صنعتی یا موارد مشابه دچار آسیب فراوان شود.

منطقه عشایری و سردسیری «دلی‌بجک» واقع در بخش سپیدار شهرستان بویراحمد، که از دیرباز محل سکونت و عبور و مرور عشایر بوده، این روزها به واسطه همین واگذاری غیر اصولی به بخش خصوصی دچار بحران زیست محیطی شده است که سلامت و روان مردم و محیط‌زیست منطقه را به شدت تهدید می‌کند.

این درحالی است که ۱۰ سال پیش پس از انتقاد گسترده فعالان زیست محیطی، برخی از واحدهای سنگ‌شکن تولید شن و ماسه حاشیه رودخانه بشار به منطقه دلی‌بجک بخش سپیدار انتقال داده شد.

از همان ابتدا این موضوع با اعتراض گسترده مردم منطقه مواجه شد و در ادامه کار مقرر شد پنج واحد صنعتی شن و ماسه در شهرک صنعتی سپیدار به دور از مناطق مسکونی روستایی اسکان داده شوند.

یکی از اهالی روستای دلی‌بجک در گفت‌وگو با تسنیم اظهارکرد: از پنج سنگ‌شکن موجود در این منطقه سه واحد به شهرک صنعتی سپیدار منتقل شدند و دو واحد دیگر همچنان در منطقه حضور دارند.

وی افزود: با اعتراض گسترده و مراجعه به مراجع قضایی از فعالیت یکی از سنگ‌شکن‌ها که در فاصله اندک از روستا واقع شده و در مواقع کار سلامت مردم را تهدید می‌کرد جلوگیری شد.

یکی دیگر از اهالی گفت: طی صورت‌جلسه‌ای مقرر شد دو واحد مانده در منطقه نیز به شهرک صنعتی سپیدار منتقل شوند، اما این واحدها با چراغ سبز سازمان صنعت، معدن و تجارت دنبال فرار از انتقال هستند.

به گفته اهالی روستای دلی‌بجک سپیدار مراتع ملی که در گذشته تحت عنوان محل چرای دام به عشایر واگذار شده بود بدون رضایت عشایر جهت تأمین خوراک واحدهای صنعتی شن و ماسه به سرمایه‌گذار واگذار شده‌است.

اهالی این روستا نسبت به واگذاری اراضی و منابع ملی به سرمایه‌گذاران واحدهای صنعتی شن و ماسه معترض هستند و خواستار پیگیری و انتقال هر چه سریع‌تر این واحدها به شهرک صنعتی سپیدار هستند.

تقسیم بندی فعالیت معادن استان مرکزی در ۷ پهنه

نماینده مردم اراک، کمیجان و خنداب در مجلس شورای اسلامی گفت: فعالیت معادن استان مرکزی در هفت پهنه معدنی تقسیم شده و اقدامات اجرایی در این پهنه‌ها از اهمیت بالایی برخوردار است.

به گزارش ایرنا، علی‌اکبر کریمی در نشست تشکل‌ها و فعالان حوزه معادن استان مرکزی در اراک افزود: این استان لقب پایتخت صنعت ایران را دارد اما در حوزه کشاورزی و معادن نیز از ظرفیت‌های بکری برخوردار است.

وی بیان کرد: ظرفیت برداشت سنگ‌های ساختمانی و تزئینی در استان مرکزی وضعیت مطلوبی دارد و حتی میزان سنگ آهن، طلا و سایر معادن نیز مناسب است.

کریمی یادآور شد: قانون معادن در حال اصلاح است که این مهم فرصتی است که زیرساخت‌های این بخش مورد بازنگری قرار گیرد. حسن میرزاخانی، سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری مرکزی نیز در این نشست گفت: در سال آتی دولت رشد اقتصادی هشت درصدی در نظر گرفته که میانگین سهم استان هفت و ۲ دهم درصد است.

وی افزود: برای تحقق این مهم، حمایت از صنایع بزرگ و مادر استان مرکزی و صنایع متوسط امری ضروری است.

وی بیان کرد: سهم ۱۵ درصدی حقوق دولتی معادن مطالبه جدی استان مرکزی است.

سرپرست معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری مرکزی ادامه داد: انتظار است شورای‌عالی معادن بخشی از اختیارات را به این استان مرکزی واگذار کند.

میرزاخانی اظهارکرد: برخی معادن استان مرکزی در شعاع ۱۲۰ کیلومتر تا تهران و ۳۰ کیلومتر از شهرها قرار دارد که اجازه فرآوری به آنها داده نمی‌شود.

میرزاخانی بیان کرد: استان‌هایی مانند قم و سمنان شعاع خود را کمتر کردند و امید است این مهم برای استان مرکزی هم پیگیری شود و یا حداقل معادنی که در این شعاع قرار دارند، بتوانند هم بهره‌وری و هم فرآوری داشته باشند. سید کمال فروتن، معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی نیز در ادامه این نشست گفت: این استان به لحاظ صنعتی و معدنی رتبه‌های خوبی در کشور دارد.

فروتن افزود: ۲ هزار و ۷۰۰ واحد صنعتی و ۹۲۰ واحد صنایع معدنی در استان مرکزی وجود دارد.

وی بیان کرد: ۶۰۰ معدن دارای پروانه بهره‌برداری در استان مرکزی فعالیت دارند و ۲۴۹ پروانه اکتشاف هم در حال انجام فرآیند اداری و قانونی است. معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی ادامه داد: در این استان سه معدن زیرسطحی در شهرستان‌های شازند، دلیجان و خمین وجود دارد.

فروتن اظهارکرد: واحد معدن طلا و شمش در استان مرکزی وجود دارد که سالانه ۷۲۰ تا ۸۰۰ کیلوگرم از آن شمش استحصال می‌شود.

وی اظهارکرد: در سال ۹۸، حقوق دولتی معادن ۶۰ میلیارد تومان بود که بابت تبصره ۶ ماده ۱۴ قانون معادن، کمتر از ۲ درصد آن به استان برگشت داده شد، در سال ۹۹ این حقوق به ۱۶۰ میلیارد تومان رسید که یک و نیم درصد آن به استان برگشت و حقوق دولتی امسال نیز ۱۷۵ میلیارد تومان است.

در نشست تشکل‌ها و فعالان حوزه معادن استان مرکزی با معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت، مشکلات مختلف معدن‌کاران این استان بررسی شد.

روی خط خبر

آغاز فعالیت شرکت صدر فولاد لرستان تا پایان سال

استاندار لرستان از آغاز فعالیت شرکت صدر فولاد استان تا پایان امسال خبر داد.

به گزارش ایسنا، فرهاد زیویار در حاشیه جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید بیان کرد: در این جلسه مشکلات شرکت صدر فولاد لرستان به‌صورت خاص مورد بررسی قرار گرفت.

وی افزود: با توجه به تمهیدات قبلی در جلسات گذشته و رفع مشکل برق و گاز این شرکت هم موضوع انسداد حساب‌های بانکی این شرکت با توجه به جلسه شورای تامین مرتفع شد.

استاندار لرستان افزود: شرکت صدر فولاد بدهی‌هایی به سازمان مالیاتی همچنین به بانک‌های ملی، ملت، تجارت، کشاورزی و سپه داشت که با همکاری این بانک‌ها بدهکاری این شرکت در حد اختیارات ستاد تسهیل استمهال شد.

وی اضافه کرد: قرار است در سال آینده، تقسیط بدهی انجام شود و سازمان مالیاتی نیز با حداکثر همکاری در پرداخت بدهی و بخشش جرایم آن موافقت به عمل آورد.

زیویار تصریح کرد: با توجه به رفع مشکلات موجود، طبق وعده و قولی که مدیران شرکت داده‌اند تا قبل از پایان سال، آغاز به کار و اشتغال این واحد تولیدی از طریق اطلاع رسانی عمومی این شرکت اعلام خواهد شد.

معادن بنتونیت خراسان جنوبی ۴۷ میلیون تن ذخیره قطعی دارد

معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی گفت: ۱۳۰ معدن بنتونیت با ذخیره ۴۷ میلیون تنی در خراسان جنوبی وجود دارد که ۹۰ معدن از آن فعال است.

به گزارش ایسنا، حجت ایمانطلب اظهارکرد: بیشترین معادن بنتونیت استان به ترتیب با ۶۰ مورد مربوط به شهرستان سرایان، ۲۰ معدن در شهرستان فردوس و ۱۸ معدن بنتونیت هم در شهرستان قائنات است.

وی با اشاره به اینکه زمینه اشتغال ۶۰۸ نفر در معادن بنتونیت استان فراهم شده است، گفت: میزان سرمایه‌گذاری اولیه در معادن بنتونیت استان ۳۱۴ هزار و ۹۱۵ میلیون ریال است.

معاون امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی با بیان اینکه معادن بنتونیت استان ۳ هزار و ۲۶۳ کیلومتر مربع مساحت دارد، یادآور شد: میزان استخراج سالانه بنتونیت از معادن استان یک میلیون و ۳۱۶ هزار تن است.

کمیته فولاد در کمیسیون صنایع مجلس ایجاد می‌شود

عضو کمیسیون صنایع مجلس گفت: کمیته فولاد در کمیسیون صنایع ایجاد خواهد شد.

به گزارش مهر، روح الله ایزدخواه در بازدید از غرفه فولاد هرمزگان ضمن لزوم حمایت از صنعت فولاد بر تامین انرژی این صنعت در راستای حمایت از تولید ملی تاکید کرد.

معروفخانی مدیرعامل فولاد هرمزگان نیز ضمن تقدیر از نگاه توسعه محور طیب نیا مدیرعامل فولاد مبارکه گفت: کلنگ زنی احداث کارخانه ۱۰ میلیون تنی فولاد ستاره سیمن که فولاد هرمزگان بیش از ۵۱ درصد سهام آن را در اختیار دارد به زودی انجام خواهد شد.

معروفخانی متضرر اصلی در کاهش تولید فولاد ناشی از کمبود انرژی را مصرف‌کننده نهایی یا همان مردم دانست و خواستار رفع موانع و حمایت از تولید شد.

حمایت وزیر صنعت از تشکیل شورای آهن و فولاد

دبیر انجمن سنگ آهن ایران گفت: تشکیل شورای آهن و فولاد به عنوان تشکل صنفی و مستقل در دولت جدید پذیرفته شده است و مورد تایید واقع می‌شود.

سعید عسکرزاده در گفت‌وگو با فولادبان درباره سرانجام تشکیل شورای آهن و فولاد افزود: با توجه به تغییرات ساختاری و مدیریتی وزارت صنعت، معدن وتجارت، اعضای کمیسیون صنایع و معادن اتاق بازرگانی ایران منتظر شکل گیری ساختار جدید هستند تا در دولت جدید از شورای آهن و فولاد رونمایی کنند.

وی تصریح کرد: بحث ایجاد این شورا کماکان وجود دارد و در همان سطحی که پیش رفته بود پیگیری شده و قطعا با ترکیب جدید سکانداو معاونان وزارت صنعت، معدن تجارت، تلاش اعضای این شورا این است که بتواند اعتماد دولتی‌ها و مسئولان این وزارتخانه را نسبت به عملکرد شورا جذب کنند. دبیر انجمن سنگ آهن ایران با اشاره به آخرین اظهارات آقای فاطمی امین وزیر صنعت، معدن وتجارت درحمایت از تشکیل این شورا توضیح داد: قرار بود آیین‌نامه تشکیل شورای آهن و فولاد فروردین امسال نهایی و از ماه اردیبهشت به صورت رسمی اجرایی شود که همزمان با تغییرات دولت، تشکیل آن به تعویق افتاد. شورای آهن و فولاد یک تشکل فراگیر در زنجیره فولاد است و به عنوان نهادی جامع که شرکت‌های سنگ آهنی و فولادی را دربرمی‌گیرد، به حل مسائل تمام زنجیره فولاد کمک خواهد کرد.

ایجاد این شورا در ماه‌های پایانی سال گذشته در توافق بین برخی اعضای انجمن تولیدکنندگان فولاد و سنگ آهن ایران شکل گرفت. بزرگترین امتیاز شورای آهن و فولاد این است که بخش اعظمی از زنجیره فولاد یعنی تولید سنگ آهن، کنسانتره، گندله و فولاد را تحت پوشش خواهد داشت و به همین دلیل این شورا منافع ملی مربوط به تمام زنجیره را در نظر می‌گیرد و قطعا منافع کل زنجیره فولاد در فضایی تعاملی تامین خواهد شد.

تناقض آماری در بخش ساخت و ساز

مرضیه احقاقی

عکس: روزگار معدن

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران میزان رشد بخش مسکن را در نیمه نخست سال ۱۴۰۰ منفی ۱۶ درصد گزارش داده، در حالی‌که مرکز آمار ایران این رقم را در ۶ ماهه منتهی به پایان شهریور، ۸ درصد عنوان کرده است. ارائه آمار متناقض در بخش ساخت‌وساز و مسکن از تفاوت در معیارهای بررسی در دو نهاد یادشده نشأت می‌گیرد اما همین تفاوت زمینه بی‌اعتمادی به اعداد و ارقام یادشده از سوی سازمان‌های مسئول را فراهم می‌کند. نگاه کلی به شرایط ساخت‌وساز در کشور و همچنین میزان مصرف محصولات اساسی ساختمانی در این بخش، موید رکود در صنعت ساختمان است. به‌طور مثال، کاهش میزان مصرف ظاهری میلگرد و تیرآهن به‌عنوان محصولات فولادی پرکاربرد در صنعت ساخت‌وساز در نیمه نخست سال جاری موید سایه افکندن رکود بر این بخش است. با این وجود، همزمان با این رکود، شاهد افزایش تورم در بخش مسکن هستیم. تورمی که قیمت مسکن را در ماه‌های اخیر به‌شدت افزایش داده و خرید خانه را برای قشر قابل‌توجهی از مردم به آرزویی دوردست بدل کرده است.

▣ تناقض آماری، ضعف اقتصادی

آلبرت بغزیان، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و درباره تناقض‌های موجود در آمار ارائه‌شده از سوی نهادهای رسمی درباره رشد بخش مسکن در نیمه نخست امسال، گفت: این آمارهای ضدونقیض از تفاوت در تعریف‌ها نشأت می‌گیرد. یعنی یک نهاد در تعریف شاخصه‌های مربوط به رشد مسکن از تمامی ساخت‌وسازهای جانبی املاک همچون ساخت مغازه، مجتمع‌های تجاری و... بهره‌می‌گیرد اما نهاد دیگری تنها واحدهای مسکونی را برای ارزیابی موردتوجه قرار می‌دهد. یا یک نهاد از اخذ پروانه‌های ساخت‌وساز برای سنجش میزان ساخت‌وساز استفاده می‌کند. سازمانی دیگر از واحدهای تکمیل‌شده و دریافت مجوز پایان کار به‌عنوان مرجع آماری سنجش شرایط رشد در بخش مسکن کمک می‌گیرد. وی افزود: این تفاوت آماری به‌منزله نقطه‌ضعفی در اقتصاد به‌شمار می‌رود و در همین حال از اعتبار این فعالیت‌های آماری و اقتصادی می‌کاهد؛ علاوه بر این، فضای بی‌اعتمادی بر شرایط اقتصادی کشور حکمفرما خواهد شد.

▣ رشد فزاینده بهای مسکن

بغزیان در ارزیابی تورم قابل‌توجه حاکم بر بخش مسکن در طول سال جاری و رشد فزاینده بهای خرید مسکن در شرایط رکود حاکم بر این صنعت گفت: نخستین دلیل رشد بهای مسکن در یک سال اخیر و با وجود رکود حاکم بر ساخت‌وساز، افزایش قیمت مصالح ساختمانی همچون فولاد، سیمان، گچ و... است. وی افزود: عده‌ای رشد بهای زمین را علت اصلی افزایش قیمت مسکن در کشور عنوان می‌کنند. هرچند به اعتقاد من، مشکل اصلی حاکم بر این بخش افزایش قابل‌توجه بهای تمام‌شده ساخت مسکن است. این کارشناس اقتصاد در ادامه احتکار را دیگر علت اصلی رشد بهای مسکن در کشور دانست و گفت: در طول سال‌های اخیر شاهد افزایش تعداد واحدهای خالی بوده‌ایم. یعنی مسکن ساخته می‌شود اما به فروش گذاشته نمی‌شود یا برای اجاره در اختیار مستاجران قرار نمی‌گیرد. همین موضوع نیز به رشد بهای مسکن در کشور منتهی می‌شود. هرچند راه مقابله با این سیاست‌ها آنقدرها هم دشوار نیست، در واقع می‌توان با اجرای سیاست‌های مالیاتی، زمینه عرضه این واحدها را در قالب اجاره یا فروش، فراهم و به متعادل شدن قیمت‌ها در این بازار کمک کرد.

▣ راه‌حل چیست؟

بغزیان در ادامه خاطرنشان کرد: با افزایش بهای مسکن و کاهش قدرت خرید از سوی مردم، هزینه اجاره خانه به‌مراتب بیشتر رشد پیدا می‌کند؛ بنابراین صاحب خانه‌ها ترجیح می‌دهند با اجاره دادن مسکن، سود بیشتری را از آن خود کنند. در چنین موقعیتی، باز هم دولت می‌تواند با اجرای سیاست‌های مالیاتی مانع رشد اجاره‌بهای مسکن شود.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد تجربه مدیریت قیمت خرید یا اجاره مسکن، در سایر کشورها وجود دارد اما گویا سیاست‌گذاران در سازمان امور مالیاتی یا سایر نهادهای مربوط قصد ندارند چالش‌های این بخش را برطرف کنند. در واقع عزمی برای کنترل بهای مسکن در کشور وجود ندارد. در ادامه باید تاکید کرد همچنان ساخت مسکن و سرمایه‌گذاری در این بخش، در کشور ما از سود قابل‌توجهی برخوردار است. هرچند فعالان این بخش گلایه دارند دیگر ساخت‌وساز با صرفه اقتصادی همراه نیست اما سودآوری این بخش قابل‌توجه برآورد می‌شود.

بغزیان با اشاره به دریافت نکردن مالیات از بخش ساخت‌وساز با هدف توسعه سرمایه‌گذاری در این بخش گفت: همین ضعف قانونی مانع مدیریت فضای ساخت‌وساز می‌شود. به بیان دیگر، قیمت تمام‌شده تولید در بخش مسکن باید مشخص بوده و سود متعارفی برای فعالیت و سرمایه‌گذاری در این بخش وجود داشته باشد. بدون تردید این شرایط با اصلاح نظام مالیاتی در بخش ساخت‌وساز ممکن خواهد بود.

وی افزود: دولت در حال حاضر مکلف است با اجرای سیاست‌های گوناگون، زمینه کاهش قیمت مسکن را فراهم کند. این سیاست با اجرای نظارت هرچه بیشتر بر روند ساخت‌وساز و کاهش قیمت تمام‌شده فراهم می‌شود. به همین دلیل انتظار می‌رود دولت به جای اجرای سیاست‌های انبساطی برای تقاضا، سیاست‌های سمت عرضه را بهبود بخشند. با این وجود شاهدیم که سیاست‌گذاران هیچ تلاشی برای کاهش بهای تمام‌شده ساخت‌وساز ترتیب نمی‌دهند اما انتظار دارند، قیمت خریدوفروش مسکن و همچنین اجاره‌بها کاهش پیدا کند.

بغزیان با اشاره به طرح دولت مبنی بر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در لایحه پیشنهادی دولت برای بودجه سال ۱۴۰۱ گفت: همین سیاست در آینده نزدیک به افزایش نهاده‌های تولید در بخش‌های گوناگون منتهی خواهد شد. حتی باید منتظر اثرات تورمی آن بر بخش مسکن باشیم. این در حالی است که از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود حتی اگر قرار بر حذف ارز ترجیحی هم است، آن را به زمان مناسب دیگری و در یک بازه زمانی منتقل کنند. در واقع گویی مسئولان نه‌تنها تمهیدی جدی را برای سروسامان دادن به بخش مسکن ترتیب نمی‌دهند، بلکه سیاست‌های اشتباهی را در پیش گرفته‌اند که عمق بحران مسکن را در کشور تعمیق می‌کند.

این اقتصاددان در ارزیابی طرح دولت برای ساخت یک میلیون مسکن در سال و تاثیر آن بر روند تعدیل بهای مسکن گفت: وعده یادشده برای اجرای ساخت‌وساز مسکن زیباست اما روند اجرای چنین طرح‌هایی در موقعیت کنونی اقتصاد کشور، از اهمیت بیشتری برخوردار است. به‌علاوه آنکه همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، دولت می‌تواند برای رفع مشکل مسکن در کشور از تجربه سایر کشورها استفاده کند. ساخت واحدهایی با هدف اجاره یا واحدهای مسکونی سازمانی، به بهبود شرایط ساخت‌وساز در کشور منتهی خواهد شد.

وی افزود: با این وجود باید اذعان کرد فعالیت اقتصادی در بخش ساخت‌وساز در کشور سود قابل‌توجهی دارد. شاید همین سود قابل‌توجه نیز مانع اصلاح وضعیت موجود می‌شود. در واقع ذی‌نفعان این شرایط، مانع سروسامان بخشیدن به شرایط می‌شود.

وی در ارزیابی طرح‌های اقتصادی دولت برای اعطای تسهیلات و بهبود شرایط خرید مسکن برای متقاضیان، گفت: تسهیلات پرداختی از سوی بانک‌ها در مقایسه با بهای خرید مسکن بسیار محدود هستند. به‌علاوه آنکه این تسهیلات در زمان مناسب نیز به متقاضی اعطا نمی‌شود. در همین حال باید تاکید کرد تسهیلات یادشده در کشور ما خود به رشد تورم در بخش مسکن منتهی خواهند شد. بازپرداخت قابل‌توجه تسهیلات اعطایی برای خرید مسکن نیز موجب شده توان دریافت آن برای عده بسیاری از مردم، ممکن نباشد.

جدای از تمام موارد یادشده باید تاکید کرد در اغلب کشورهای جهان میزان تسهیلات پرداختی برای خرید خانه حدود ۷۰ تا ۸۰ درصد بهای خرید مسکن را پوشش می‌دهد. در حالی که رقم اعطاشده در ایران برای خرید مسکن فقط سهم محدودی از رقم مناسب برای خرید خانه را به خود اختصاص می‌دهد.

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور نتیجه گرفت که دولت هیچ سیاست منسجمی را برای بهبود شرایط مسکن در دست اجرا ندارد. در همین حال از هیچ ابتکار عملی نیز برای بهبود شرایط استفاده نمی‌کند. در چنین فضایی نمی‌توان به بهبود شرایط مسکن در کشور امید داشت.

▣ کاهش ساختمان‌سازی قطعی است

ایرج رهبر، نایب رئیس انجمن انبوه‌سازان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی تناقض میان آمار بخش ساخت‌وساز در نیمه نخست سال جاری، اظهارکرد: آمار ارائه‌شده از سوی بانک مرکزی با واقعیت حاکم بر صنعت ساخت‌وساز کشور همخوانی بیشتری دارد. ساخت‌وساز از ابتدای سال جاری تاکنون با رکود همراه بوده و معدود پروژه‌های ساختمانی در دست اجراست.

وی افزود: در چنین شرایطی، بیشتر فعالیت‌ها در حوزه ساخت‌وساز، به تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام اختصاص دارد یا در مواردی پروژه‌های ساخت خانه‌های شخصی‌ساز نیز ادامه دارد.

اما با نگاهی کلی به فعالیت‌های ساخت‌وساز درمی‌یابیم این صنعت در نیمه نخست سال جاری نه‌تنها رشد نداشته، بلکه با رکود و کاهش تولید نیز همراه بوده است.

این فعال صنعت ساخت‌وساز گفت: روند رکود و کاهش ساخت‌وساز مسکن با افزایش بهای ساختمان‌سازی در کشور همراه بوده است. روند صعودی بهای مسکن از حدود ۲ یا ۳ سال گذشته آغازشده و اکنون شدت گرفته است.

ساخت‌وساز یکی از ارکان اصلی اقتصادی کشور به‌شمار می‌رود؛ در همین حال بهای مسکن از شرایط اقتصاد کلان کشور تاثیر می‌پذیرد.

وی افزود: بخشی از روند صعودی بهای مسکن را در سال جاری می‌توان به بهای مصالح ساختمانی، افزایش بهای زمین و... نسبت داد. همین موضوع نیز از توسعه فعالیت‌های ساخت‌وساز در کشور کاسته است. نگاه سرمایه‌ای به بخش مسکن نیز خود عامل یا محرکی برای رشد قیمت در بخش مسکن به‌شمار می‌رود.

رهبر در ادامه با اشاره به روند ورود بانک‌ها و موسسات مالی در سال‌های اخیر به حوزه ساخت‌وساز و خرید مسکن گفت: ورود سرمایه‌های کلان بخش پولی کشور به بخش مسکن با هدف سرمایه‌گذاری، زمینه تقویت قیمت‌ها را در این بخش فراهم می‌کند. به بیانی دیگر می‌توان از بنگاهداری بانک‌ها در بخش مسکن به‌عنوان عاملی موثر در رشد قیمت در این بخش نام برد. سود تسهیلات بانکی در حال حاضر حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد برآورد می‌شود. این موسسات مالی باید بازگشت به‌مراتب بیشتری برای خود داشته باشند. حال سرمایه‌گذاری بانک‌ها در بخش مسکن، زمینه تقویت قیمت مسکن را فراهم می‌کند، چراکه در غیر این‌صورت بانک‌ها متضرر خواهند شد.

وی در پایان گفت: بخش خصوصی یا فعالان خرد صنعت ساخت‌وساز در اشل‌های کوچک عموما تابع شرایط هستند. این افراد تابع بازار هستند اما سرمایه‌گذاران کلان و بانک‌ها، نفوذ لازم برای اثرگذاری در بازار مسکن ندارند.

▣ سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که در طول سال جاری، رکود بر صنعت ساخت‌وساز حاکم بوده است؛ بنابراین آماری که حکایت از رشد بخش مسکن در نیمه نخست امسال دارد، اعتبار کافی ندارند، چراکه حتی به گفته فعالان صنعت ساخت‌وساز، این صنعت با رکود همراه است. در همین حال، شاهد رشد قابل‌توجه تورم قیمتی حاکم بر این صنعت هستیم. این تورم قابل‌توجه از دلایل گوناگونی نشأت می‌گیرد. در چنین شرایطی از دولت و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود اقدامات ویژه‌ای را برای تنظیم بازار مسکن ترتیب دهند.

تاثیر افزایش نرخ جهانی سنگ آهن بر بازار ایران

رئیس انجمن سنگ آهن ایران با اشاره به افزایش نرخ سنگ آهن به بالای ۱۲۰ دلار، گفت: سنگ آهن ایران ارتباطی به سنگ آهن جهانی ندارد بنابراین، تغییرات قیمتی جهانی نمی‌تواند روی این نهاده در داخل کشور اثرگذار باشد.

مهرداد اکبریان در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با وضعیت بازارهای جهانی سنگ آهن افزود: بازار جهانی سنگ آهن و بازار داخلی این نهاده درحال‌حاضر بحث جدایی دارند و رابطه‌ای بین سنگ آهن ایران و سایر نقاط جهان وجود ندارد چراکه جلوی صادرات ایران گرفته شده و دیگر صادراتی نداریم.

وی با بیان اینکه ارتباط بازار سنگ آهن ایران به طور کامل از بازارهای صادراتی قطع شده است، گفت: پیش از این، پیش‌بینی می‌شد که نرخ سنگ آهن تا حدود شش ماه آینده در محدوده ۱۰۰ دلاری نوسان داشته باشد، اما این اعداد کمی خوش‌بینانه شده‌اند زیرا تصور می‌شد با توجه به اتفاقات و شرایط حال حاضر جهان و همچنین، سیاست‌های چین در جهت کاهش تولید فولاد نرخ سنگ آهن به سطح‌های پایین‌تری برسد.

رئیس انجمن سنگ آهن ایران تصریح کرد: فعلا بر اساس آخرین سیاست‌هایی که وجود دارد، فعالان حوزه سنگ آهن کشور نمی‌توانند صادرات سنگ آهن داشته باشند و کلیه صادرات سنگ آهن کشور در حد بسیار ناچیزی است که قسمت عمده آن مربوط به سنگ آهن هماتیت سیمانی است که کشوری مانند عراق مشتری اصلی آن است.

اکبریان می‌گوید: درحال‌حاضر، صادرات سنگ آهن کشور به دلیل نداشتن مجوز صادرات صفر است و در دیگر بخش‌ها مانند کنسانتره و گندله هم همین وضعیت برپاست. با این حال، گندله تحت برخی از شرایط به دلیل اینکه میزان تولید آن مازاد مصرف کشور است، مجوز صادرات برای آن اهدا می‌شود.

وی در این باره افزود: در ستاد تنظیم بازار چند سال پیش شرایطی به وجود آمد که در حدود ۲ میلیون تن گندله نسبت به نیاز کشور مازاد بود و همه فعالان بر این عقیده بودند تا این ۲ میلیون تن به متقاضیان آن داده شود تا از کشور خارج شود و بازار به تعادل برسد. در آن زمان گندله‌سازی با زیان انباشته مواجه بود و دولت نیز به سنگ‌آهن و کنسانتره فشار قیمتی وارد می‌کرد اما با این حال مجوز صادرات داده نشد.

رئیس انجمن سنگ آهن ایران با اشاره به اینکه سویه جدید ویروس کرونا تأثیر زیادی روی بازارهای جهانی نداشته است، تصریح کرد: شوکی که به واسطه کرونا به بازارهای جهانی وارد شد و وحشتی که مردم از این ویروس دیدند، بسیار گسترده‌تر بود چراکه رویه زندگی افراد تغییر کرد و بسیاری از کسب و کارها تعطیل شدند و دولت‌ها محدودیت‌هایی را اعمال کردند که همه این مسائل باعث شد تا تقاضای فولاد کاهش یابد. به مرور زمان، جهان توانست شرایط نوبت‌های کاری و میزان عرضه و تقاضا را مدیریت کند و بسیاری از کشورها به شرایط متعادل رسیدند، اما سویه اُمیکرون نمی‌تواند شرایط خاصی را مانند بیماری کووید-۱۹ برای صنایع و بازارهای جهانی به وجود آورد.

اخبار

تقدیر رئیس مرکز گسترش اقتصاد مقاومتی از مدیرعامل چادرملو

حجت‌الاسلام نکویی رئیس مرکز گسترش اقتصاد مقاومتی کشور پس از بازدید از واحدهای مختلف تولیدی و آشنایی با عملکرد چادرملو در حوزه مسئولیت اجتماعی و توسعه پایدار، با حضور در دفتر مرکزی این شرکت از ناصر تقی زاده مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو، تقدیر کرد.

به گزارش روابط عمومی چادرملو، ناصرتقی زاده، مدیرعامل چادرملو با اشاره به برنامه‌های چادرملو در جهت رشد و توسعه اقتصادی گفت: مبنای برنامه‌ریزی ما بر پایه توسعه پایدار است و در این راستا علاوه بر تامین زیر ساخت‌های مورد نیاز از جمله آب، برق، راه و...، نسبت به توسعه شاخص‌های رفاهی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی، بهداشتی و درمانی، امور معیشتی، اشتغالزایی و توانمندسازی خانواده‌های کم برخوردار در مناطق حوزه فعالیت خود برنامه‌های بسیاری را به اجرا در آورده است.

تقی زاده افزود: اگر سیاست زدگی‌ها کنار گذاشته شود با سرمایه‌گذاری شرکت‌های بزرگ می‌توان بسیاری از مناطق کم برخوردار و محروم کشور را با اجرای طرح‌های متناسب همان اقلیم توانمند ساخت و توسعه متوازن ایجاد کرد.

افزایش ۵۸ درصدی فروش فولاد خوزستان

فروش شرکت فولاد خوزستان (فخوز) در ۹ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ با افزایش ۵۸ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۳۳۰،۵۹۰،۵۲۹ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش فخوز در آذر ماه ۱۴۰۰ با افزایش ۶۸ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۵۴،۰۷۸،۹۰۹ میلیون ریال رسید.

از مجموع فروش فخوز در ۹ ماهه امسال ۱۴۱،۰۲۴،۱۷۵ میلیون ریال مربوط به فروش داخلی و ۱۸۹،۵۶۶،۳۵۴ میلیون ریال مربوط به فروش صادراتی بود.

میزان تولید شرکت فولاد خوزستان در ۹ ماهه ۱۴۰۰ به شرح زیر بود: آهن اسفنجی، ۲،۵۷۲،۱۶۶ تن، گندله، ۴،۲۳۳،۸۲۹ تن، اسلب داخلی، ۱،۳۰۷،۸۸۷ تن، بلوم و بیلت داخلی، ۱،۱۱۲،۲۴۶ تن.

افزایش ۵۶ درصدی فروش فولاد خراسان

فروش شرکت مجتمع فولاد خراسان (فخاس) در ۹ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ با افزایش ۵۶ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۷۶،۶۸۵،۶۰۹ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش فخاس در آذر ماه ۱۴۰۰ با افزایش ۳۱ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۷،۵۴۸،۱۹۷ میلیون ریال رسید.

از مجموع فروش فخاس در ۹ ماهه امسال ۵۹،۰۵۹،۲۹۳ میلیون ریال مربوط به فروش داخلی و ۱۷،۶۲۶،۳۱۶ میلیون ریال مربوط به فروش صادراتی بود.

میزان تولید شرکت مجتمع فولاد خراسان در ۹ ماهه ۱۴۰۰ به شرح زیر بود: گندله، ۱،۱۷۵،۹۰۰ تن، آهن اسفنجی و بریکت، ۹۰۳،۲۴۱ تن، شمش داخلی، ۲۶۴،۵۷۷ تن، محصولات سبک ساختمانی-داخلی، ۴۲۸،۹۹۲ تن.

افزایش ۱۱۴ درصدی فروش فولاد هرمزگان

فروش شرکت فولاد هرمزگان (هرمز) در ۹ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ با افزایش ۱۱۴ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۱۶۳،۸۶۵،۷۹۴ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش هرمز در آذر ماه ۱۴۰۰ با افزایش ۱۱۴ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۲۲،۱۰۲،۶۷۴ میلیون ریال رسید.

میزان تولید شرکت فولاد هرمزگان در ۹ ماهه نخست ۱۴۰۰ به شرح زیر بود: اسلب، ۱،۰۴۹،۸۵۳ تن، سایر، ۱۵۵،۹۸۶ تن.

روزگار معدن

چهارشنبه ● ۸ دی ۱۴۰۰ ● ۲۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ ● ۲۹ دسامبر ۲۰۲۱ ● سال چهارم ● شماره ۷۵۸

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ – نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ – پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ – نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

اصلاح قانون بازار سرمایه بدون پشتوانه مطالعاتی

رئیس پیشین سازمان بورس گفت: سیاست‌های نادرست و ناهماهنگی در تصمیمات دولت بزرگترین ریسک محیط بازار سرمایه است. به گزارش بورس نیوز، محمدعلی دهقان دهنوی با اشاره به نقش تصمیمات کلان دولت در بازارهای اقتصادی به ویژه گفت: سیاست‌های کلان اقتصادی کشور که توسط دولت تعیین می‌شودبه شدت بازارهای مختلف به ویژه بازار سرمایه را تحت تاثیر قرار می‌دهد. وی افزود: بروز شوک نزولی هفته اخیر در بورس در واکنش به ارائه لایحه بودجه ۱۴۰۱ به مجلس، تاثیرپذیری بورس از ناهماهنگی موجود میان ارکان دولت در تدوین این بودجه را نمایان تر کرد. رئیس پیشین سازمان بورس تصریح کرد: حجم بالای ناهماهنگی‌ها و پیش‌بینی ارقامی نادرست و ناعادلانه در بخش هایی از بودجه سال آینده منجر به آسیب به بورس شد و بعد از آن ناچارا جلساتی در سطح ستاد اقتصادی دولت به منظور کاهش اثرات منفی مفاد تدوین شده در بودجه سال آینده بر بازار سرمایه و اقتصاد تشکیل شد. به اعتقاد دهقان دهنوی تا مادامی که ناهماهنگی هایی ناشی از سیاست‌های اقتصادی اتخاذ شده توسط دولت اصلاح نشود نمی‌توان به بهبود وضعیت کشور امیدوار بود. وی در ادامه سیاست هایی غلطی همچون قیمت‌گذاری دستوری و نفع بری یکجانبه دولت از رابطه با بنگاه‌های اقتصادی را مدنظر قرار داد و افزود: منفعت طلبی دولت از بنگاه‌های اقتصادی، در کنار روشن نبودن چشم‌انداز این روابط منجر به بروز مشکلات متعدد شده و متولیان دولتی برای رفع این مشکلات مدام دست به اتخاذ سیاست‌های جدید زده و ثبات را از بین می‌برند. به اعتقاد دهقان دهنوی این قبیل اقدامات ؛ اختلال در برنامه‌های اقتصادی بنگاه‌ها را به همراه داشته و در نهایت بیشترین آسیب را به سهامداران خرد می‌زند و این بزرگترین ریسک محیط بازار سرمایه ماست.

این استاد دانشگاه تصریح کرد: تا مادامی که عدم تعادل و بی‌ثباتی در سیاست‌های اقتصادی دولت و همچنین اصرار به تداوم برخی سیاست‌های غلط مانند قیمت‌گذاری دستوری وجود دارد، عملاً اصلاح ساختار و قوانین بازار سرمایه کمک زیادی به بهبود شرایط کشور نمی‌کند.

دهنوی در ادامه وظایف شورای‌عالی بورس و همچنین نحوه انتخاب رئیس سازمان بورس را مدنظر قرار داد و گفت: اعضای شورای‌عالی بورس یا رئیس سازمان بورس تعیین‌کننده سیاست‌های کلان اقتصادی نیستند و عموماً سیاست‌های کلان اقتصادی در دولت تعیین می‌شود.

رئیس پیشین سازمان بورس اصلاح قانون بازار سرمایه و ارتقا دادن آن را نیازمند همکاری برخی نهادهای برشمرد و گفت: اصلاح ساختار بازار سرمایه صرفاً با تغییر قانون شکل نمی‌گیرد و برای اصلاح ساختار و بهبود قوانین، نیازمند همکاری و همراهی یک سری نهادهای جنبی از جمله رسانه‌های تخصصی بازار سرمایه هستیم.

به گفته وی درحال‌حاضر بازار سرمایه با کمبود رسانه‌های تخصصی که بتوانند شرایط بازار سرمایه، سیاست‌های اتخاذی و رفتار بازیگران را به چالش بکشند با مشکل روبه رواست.

نیاز به تشکلی برای سهامداران حقیقی

دهنوی در ادامه نبود کانون سهامداران حقیقی به عنوان یک تشکل برای حمایت از سهامداران حقیقی را یک آسیب جدی برشمرد و گفت: سال‌هاست که لایحه حمایت از سهامداران خرد به مجلس رفته و هنوز به نتیجه نرسیده و همچنان بلاتکلیف است.

دهقان دهنوی تصریح کرد: در کنار اصلاح قوانین و مهیا کردن زیرساخت‌ها برای اصلاح ساختار بازار سرمایه باید فرهنگ مستقل بودن را هم تقویت کنیم.

این استاد دانشگاه با اشاره به مشکلات پیش روی اصلاح ساختار بازار سرمایه گفت: متاسفانه تاکنون هیچ نهاد و مرجعی، مطالعات اصولی و درستی در خصوص تغییر قانون و اصلاح ساختار نداشته است.

پیش نویسی بدون اسناد پشتیبان

وی، پیش نویس ارائه شده از سوی کمیسیون اقتصادی مجلس را فاقد هرگونه اسناد و مطالعات پشتیبان برشمرد و گفت: بررسی کامل پیش نویس ارائه شده از سوی کمیسیون اقتصادی مجلس به عنوان پیش نویس قانون جدید بورس اوراق بهادار نشان می‌دهد که برخی موارد آن هیچ سنخیت و وجه اشتراکی با یکدیگر ندارند و هیچ مسیر مشخصی در آن دیده نمی‌شود و این موضوع می‌تواند بحث فوق‌العاده خطرناک برای بازار سرمایه باشد.

دهنوی تصریح کرد: برای تدوین قانون و تغییر آن باید به شکل اساسی تدبیر شود چراکه قانون چیزی نیست که هر روز بتوان آن را تغییر داد و نسبت به اصلاح آن اقدام کرد. وی افزود: در صورتی که پیش نویس ارائه شده از سوی کمیسیون اقتصادی مجلس بدون اسناد پشتیبان و گزارش‌های مطالعاتی و بدون لحاظ کردن نظرات سایر ذینفعان به تصویب برسد و اجرایی شود، قطعا مشکلات آن خیلی زود نمایان شده و متولیان با مشکلات عدیده روبه‌رو می‌شوند و باید به فکر اصلاح آن باشند.

رئیس پیشین سازمان بورس اقتصادی به مجلس پیشنهاد کرد تا پیش نویس ارائه شده برای اصلاح قانون بازار سرمایه را به مدت یکسال مسکوت کرده و در این مدت تلاش کنند تا پژوهش‌های عمیقی در رابطه با آن صورت گیرد و به واسطه آن راه‌حل‌های درست و عمیق تر ارائه کنند.

وی افزود: بخشی از راه‌حل‌ها ارائه شده در پیش نویس قانون جدید بازار سرمایه کاملا سلیقه‌ای و نظر شخصی و فاقد راه‌حل و راهکارهای کارشناسی و دقیق است. دهقان دهنوی همچنین در رابطه با استقلال رئیس سازمان بورس و ارتقای جایگاه آن در سطح رئیس بانک مرکزی گفت: به نظر من ارتقاء جایگاه رئیس سازمان بورس تا مادامی که با اعطای اختیارات و توسعه حوزه عمل سازمان بورس همراه نباشد نمی‌تواند موثر باشد در واقع شرکت رئیس بورس در یک سری جلسات بدون داشتن اختیار و حوزه نفوذ، نتیجه‌ای در بر نخواهد داشت و این مهم جزء مواردی است که در لایه‌های دیگر قانون اصلاح قانون بازار سرمایه قرار دارد که باید به آن توجه شود.

رئیس پیشین سازمان بورس اصلاح ساختار قانون بازار سرمایه را نیازمند یک مجموعه کامل و جامع به همراه اسناد مطالعاتی و پشتیبان برشمرد که از جامعیت کافی برخوردار باشد.

وعده‌های بورسی تمامی ندارد

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

سناریوی تلخ وعده‌های بورسی مسئولان به سرمایه‌گذاران پایان ندارد و همچنان شاهد وعده هایی هستیم که در دولت قبل نیز به سهامداران داده می‌شد. از بهبود اوضاع این بازار گرفته تا تعیین کف و سقف برای نزول و صعود شاخص اما تقریبا می‌توان گفت به جز ۱۰ تصمیم اخیر دولت که برای اصلاح بازار سرمایه گرفته شده هیچ اقدام عملی حداقل در یک سال گذشته برای بهبود وضعیت بازار صورت نگرفته است.

به گزارش ایسنا، هنوز هم تکانه‌های بورسی سال گذشته اعتماد مردم به بازار سرمایه را می‌لرزاند و تحلیلگران بر این باورند که جدا از چالش هایی از جمله قیمت‌گذاری دستوری یا ابهام در مذاکرات سیاسی، بازار سرمایه از نظر روانی آسیب دیده و اعتماد مردم از این بازار رخت بسته است.

در چنین شرایطی است که باز هم از گوشه و کنار صدای وعده‌های مسئولان درمورد اصلاح وضعیت بازار سرمایه به گوش می‌رسد. انگار نه انگار که سال قبل بازار با همین وعده‌ها با سر به زمین خورد و حدود ۵۰ میلیون ایرانی با طناب پوسیده وعده‌ها به ته چاه بازار دستوری پرتاب شدند.

یکی از این وعده‌ها، کف یک میلیون ۶۰۰ تا یک میلیون و ۷۰۰ هزار واحد برای شاخص کل بود که از سوی محمود واعظی، رئیس وقت دفتر رئیس‌جمهوری اعلام شد. موضوعی که حدود دو هفته بعد از آغاز ریزش بازار در مردادماه مطرح شد؛ در روزهایی که شاخص کل سقف دو میلیون واحد را به تازگی از دست داده بود. همان روزهایی که حتی بدبین‌ترین تحلیلگران نیز گمان نمی‌کردند شاخص کل تا یک میلیون و ۱۰۰ هزار واحد سقوط کند و بازگشت آن حتی به کانال یک میلیون و ۵۰۰ هزار واحد نیز آرزو شود. در آن روزها واعظی ضمن اظهار اینکه بورس جای مطمئنی برای سرمایه‌گذاری و سود بردن مردم است، اعلام کرد که پیش‌بینی می‌شود که شاخص بورس بین یک میلیون و ۶۰۰ تا یک میلیون و ۷۰۰ هزار واحد اصلاح می‌شود و دوباره روند طبیعی خود را طی می‌کند. تنها یک نگاه کوتاه به وضعیت بازار سرمایه از همان زمان تا کنون نشان می‌دهد که بازار هیچگاه روند طبیعی خود را طی نکرد. جدا از اینکه روندصعودی که پیش از صحبت‌های واعظی در پیش گرفته بود هم طبیعی نبود. طی یک سال گذشته شاخص کل بارها کانال یک میلیون و ۵۰۰ هزار واحد را به‌دست آورد و از دست داد. همانند حرکت بی‌ثمر و پایان ناپذیر پاندولی که جز اضطراب از دست دادن سرمایه، ارمغانی برای سهامداران نداشت.

در هر حال بازار سال پر فراز و نشیب ۱۳۹۹ را پشت سر گذاشت و با همان التهاب و بی‌اعتمادی سال جدید را با یک دولت جدید آغاز کرد. هرچند در ابتدا بازار به وعده‌های دولت سیزدهم چراغ سبز نشان داد اما باز هم به روند نزولی خود بازگشت و حرکت کج‌دار و مریز خود را از سر گرفت.

جالب است که با وجود اینکه تجربه سال گذشته نشان می‌دهد سهامداران با وعده مسئولان سرمایه خود را وارد بازار کردند و همین اعتماد باعث سوختن سرمایه شان شد، قطار وعده مسئولان هنوز از حرکت نایستاده و با سرعت ادامه دارد!

از وعده‌های مبهم تا شاخص یک میلیون و ۷۰۰ هزار واحدی

یکی از همین وعده ها، وعده محسن رضایی، معاون اقتصادی رئیس‌جمهوری بود. وی یک بار در ۹ آبان ماه در کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: برنامه‌های جدیدی برای بهبود شرایط داریم و به احتمال زیاد در آذرماه خبرهای خوبی به مردم خواهد رسید. دولت برای تقویت بازار سرمایه اقدامات متعددی را پیگیری می‌کند و زیرساخت بازار سرمایه نیز در حال تکمیل است، زیرا بسیاری از ابزارهای موجود مربوط به ۵۰ سال گذشته بوده و سنتی است و بازار نمی‌تواند انعطاف داشته باشد.

رضایی افزود: سهامداران این بازار صبر و حوصله داشته باشند؛ آینده بورس بسیار خوب خواهد بود.

همچنین وی در تاریخ ۱۳ آبان و در پایان جلسه ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در استان خوزستان با بیان این که بازار بورس تقویت خواهد شد، گفت: کل بازار بوس در حال برنامه‌ریزی و اصلاح بوده و دولت مصمم است که این اصلاحات را ادامه دهد.

با وجود اینکه اتفاق خاصی جز اصلاح لایحه بودجه برای بورس نیفتاد، وی اخیرا اعلام کرده است که «در دولت گذشته یک کار شتاب زده‌ای صورت گرفت و بورس فراتر از توانش زیربار هزینه‌های مردم رفت و مردم پول هایشان را آوردند و در حقیقت روی یک خودرویی سوار کردند که این خودرو توانایی لازم را برای تحمل آن نداشت هم اکنون شاخص بورس روی پله یک میلیون و ۱۵۰ هزار واحدی قرار دارد. از اینجا به بعد ما این خودرو را تقویت می‌کنیم که بتواند بار بزرگتری را از یک میلیون و ۵۰۰ هزار تا یک میلیون و ۷۰۰ هزار واحدی و آرام آرام در ارتفاع بالاتری حمل کند؛ این مورد در دستورکار ماست. به زودی اصلاحات قابل توجهی در بورس انجام خواهیم داد.» قاعدتا اصلاح وضعیت بازار سرمایه که به یکی از بازارهای مالی مهم کشور با بیش از ۵۰ میلیون سهامدار تبدیل شده است جای خوشحالی دارد اما انتظار می‌رود مسئولان به جای وعده‌های مبهمی که پیش از این نیز راه به جایی نبرده است، راهکاری برای این بازار بیندیشند تا ضمن بازگشت سرمایه‌های مردم، اعتماد نیز به این بازار برگردد تا شاید بتواند در شرایط تحریم، به چرخیدن چرخ اقتصاد کشور نیز کمک کند.

تاثیر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بر بازار سرمایه

یک کارشناس بازار سرمایه، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی را اقدامی کارشناسی شده توسط دولت و مجلس برشمرد و گفت: بهتر است تا هر چه زودتر سر وسامانی به ارز ۴۲۰۰ تومانی در اقتصاد کشور داده شود، زیرا طبق تجربیات به‌دست آمده هدف قانون‌گذار و برنامه‌های پیش‌رو با استفاده از این ارز به‌دست نمی‌آید. احمد اشتیاقی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: مباحث مطرح شده در خصوص حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از کمیسیون اقتصادی مجلس آغاز شد که به دنبال آن نقدهای زیادی از سوی آیت‌الله رئیسی در زمان برگزاری مناظره‌های ریاست جمهوری نسبت به وجود این ارز در اقتصاد کشور انجام شد و همچنین بارها صحبت‌های قابل توجهی از آثار زیان‌بار دلار ۴۲۰۰ تومانی و ضرورت حذف آن از اقتصاد کشور توسط «محمدرضا پورابراهیمی» رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس عنوان شد.

وی بیان‌داشت: هدف از وجود دلار ۴۲۰۰ در اقتصاد کشور، تامین برخی از مایحتاج عمومی مردم به نرخ ارزان و قرار گرفتن آن در اختیار مصرف‌کنندگان بود، در حالی که استفاده از این ارز از هدف اصلی خود دور شده بود. اشتیاقی تاکید کرد: با توجه به وجود این ارز در اقتصاد کشور اما کالاها با نرخ بالا در اختیار مردم قرار گرفته بود و ارز ۴۲۰۰ تومانی هیچ نقشی را در تامین کالاهای مردم نداشت. این کارشناس بازار سرمایه افزود: برای مثال اگر قرار باشد کالایی مانند مرغ با نرخ ارزان به مردم داده شود باید با توجه به استفاده از ارز ۴۲۰۰ تومانی این کالا با قیمتی حدود ۱۲ هزار تومان در اختیار مصرف‌کننده قرار گیرد، در حالی که اکنون مرغ با نرخ ۳۰ هزار تومان در هر کیلو به مصرف‌کنندگان داده می‌شود. اشتیاقی تاکید کرد: این اختلاف قیمت، رانتی است که برخی از محل ارز ۴۲۰۰ تومانی استفاده می‌کنند، در واقع کالا با نرخ بالا در اختیار مردم قرار می‌گیرد و فقط رانت استفاده از این ارز بین برخی از افراد توزیع می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه ادامه‌داد: برای سر و سامان دادن به رانت ایجاد شده باید تلاش شود تا یارانه به صورت مستقیم در اختیار مصرف‌کننده قرار گیرد که در این خصوص چاره‌ای جز حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی وجود ندارد و هیچ راهکار دومی برای دولت باقی نمانده است. وی به موافقت بیشتر فعالان حاضر در بازار سرمایه با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی اشاره کرد و گفت: در این میان برخی از کارشناسان به دلیل ترس از تورم و نگرانی موجود برای معیشت مردم مخالف اجرای حذف از ۴۲۰۰ تومانی از سوی دولت سیزدهم هستند، در حالی که دولت قرار است این اقدام را در قالب یارانه‌های مستقیم یا اعطای کارت اعتباری خرید به مردم پرداخت کند. اشتیاقی با تاکید بر اینکه دولت چاره‌ای جز تغییر در نوع تخصیص یارانه به اقشار ضعیف جامعه ندارد، گفت: طرح جدید دولت در صورت شناسایی درست دهک‌های ضعیف جامعه موفق خواهد بود، زیرا با این اقدام ضمن جلوگیری از ایجاد رانت و دلالی در کشور، مصرف‌کننده نهایی قادر به استفاده از یارانه مربوط به دولت است. این کارشناس بازار سرمایه با اعتقاد به اینکه به دلیل معضلات ایجاد شده تحت تاثیر استفاده از ارز ۴۲۰۰ تومانی، دولت باید راه مدنظر را در پیش بگیرد و چاره‌ای جز حذف این ارز از اقتصاد کشور را ندارد، ابراز امیدواری کرد با مدیریت درست این اتفاق بیفتد و کمترین آسیب به اقشار ضعیف جامعه وارد شود. وی به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و تاثیر آن بر بازار سرمایه تاکید کرد و افزود: فعالیت برخی از شرکت‌های مربوط به تولیدکننده روغن خوراکی و شرکت‌های لبنیات تحت تاثیر استفاده از ارز ۴۲۰۰ تومانی است که می‌توانند به صورت مستقیم از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی منتفع شوند. اشتیاقی با بیان اینکه با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی قیمت‌گذاری آنها از حالت دستوری خارج می‌شود و می‌توانند سود بالاتری را از فعالیت خود کسب کنند، گفت: این اتفاق اثر مستقیم بر سهام شرکت‌هایی دارد که تولیدکننده محصولات این کالاها هستند. این کارشناس بازار سرمایه، به معافیت گروه دارویی از حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی اشاره کرد و اظهارکرد: در صورت حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از این گروه شاهد تاثیر چشمگیر این اتفاق بر سهام گروه دارویی‌ها خواهیم بود که البته طبق صحبت‌های انجام شده قرار بر حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از گروه دارویی‌ها برای چند وقت آینده است. وی با بیان اینکه وجود قیمت‌گذاری از جمله مسائی است که اکنون بازار سرمایه از آن رنج می‌برد، گفت: قبول کردن ساز و کار بازار، برداشته شدن قیمت‌گذاری و اجازه کشف قیمت‌ها از طریق بازار به نفع بازار سرمایه است، بنابراین با توجه به معضلات موجود چنین انتظاری از دولت سیزدهم می‌رود که دیگر به سمت این نوع قیمت‌گذاری‌ها نرود. رئیس‌جمهوری در چند وقت گذشته و در برنامه گفت‌وگوی تلویزیونی با مردم در خصوص حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، گفت: جلسات متعددی در ستاد اقتصادی دولت برای بررسی این موضوع داشته‌ایم. با اقتصاددانان خارج از مجموعه دولت هم رایزنی و بحث و تبادل نظر شد. شاهد بودیم پول سفره مردم، در جیب چند دلال رفته است. باید این موضوع طوری اصلاح شود که پول در جیب مردم برود و در سفره مردم ظاهر شود.

آیت الله سید ابراهیم رئیسی تاکید کرد: این کار ضرورت دارد اما با غافلگیری انجام نخواهیم داد و مردم را نسبت به آن بی‌اطلاع نخواهیم گذاشت و شوک به بازار ایجاد نخواهیم کرد. همه جوانب سنجیده می‌شود به‌طوری که بازار و مردم در جریان این تصمیم قرار می‌گیرند.

رئیس‌جمهوری خاطرنشان‌کرد: این اصلاح جزو برنامه‌های دولت است که انجام می‌شود و در وقت مناسب به مردم اطلاع می‌دهیم. در این موضوع، مشارکت مردم شرط اجرای موفق است.

مدیرعامل کارگزاری دارا:

بازار سرمایه در اولویت دولت نیست

مدیرعامل کارگزاری دارا گفت: بودجه ارائه شده به مجلس بر بورس فشار زیادی از بعد مالیاتی، خوراک پتروشیمی‌ها، بهره مالکانه و... وارد کرده است. نیما پروانی در گفت‌وگو با بورس‌نیوز در خصوص وضعیت فعلی بازار سرمایه اظهار کرد: شرایط بازار در حالت تعادلی نبوده و به دلیل اتخاذ سیاست‌های کلان اقتصادی دولت به خصوص در بخش کسری بودجه، می‌توان گفت بیشترین ریسک بازار درحال‌حاضر، تحریم‌های مالی بازار بدهی محسوب می‌شود. وی در ادامه با اشاره به اینکه هر دولتی در ابتدای ورود خود سیاست‌های انقباضی را دنبال می‌کند افزود: بازارسرمایه در کوتاه مدت غیرقابل پیش‌بینی بوده چراکه این بازار زمانسج اقتصادی به‌شمار می‌آید همچنین رشد دو سال گذشته، بدلیل آثار تورمی ایجاد شده که با توجه به آن می‌توان گفت بازار درحال‌حاضر رشد نمی‌کند. پروانی تصریح کرد: بسیار روشن است که اولویت دولت، بازارسرمایه نیست بلکه کسری بودجه در اولویت قرار داشته و با این اولویت‌بندی دولت باید اوراق بدهی چاپ شود تا نقدینگی برای مردم جذاب شود که متاسفانه همین عوامل، باعث آسیب به بورس شده است. وی ادامه داد: در این راستا دولت، هر از گاهی با روش‌ها و وعده‌های مختلف مردم را به سرمایه‌گذاری در بازار تشویق می‌کند که از شعارهای مهم در این حوزه می‌توان به «ما قصد حمایت از بازار را داریم» اشاره کرد. این کارشناس بازارسرمایه با تأکید بر اینکه استراتژی‌ها و تفکرات دولتمردان در بازار را قبول ندارد، خاطرنشان کرد: اگر مسئولان قصد حمایت از بورس را دارند می‌توانند با کاهش نرخ بهره حمایت خود را نشان دهند در حالی که این اتفاق نمی‌افتد زیرا با کاهش نرخ بهره، سیستم بانکی آسیب می‌بیند. پروانی بیان کرد: تعادل باید در این حوزه برقرار شود تا پولی که از بورس خارج شده بازگردد و برای مردم و سرمایه‌گذاران جذاب شود؛ البته بازار نمی‌تواند همیشه رو به بالا باشد چراکه در هر صورت نوسان دارد اما؛ کارشناسان و متخصصان این حوزه می‌توانند با حباب‌دار شدن بازار به سهامداران هشدار دهند تا قیمت‌ها کنترل شوند. مدیر کارگزاری دارا توضیح داد: همچنین مدل قیمت‌گذاری شرکت‌ها باید بر اساس ارزش‌گذاری و به طور کیفی انجام شود ولی پارامترهای کلانی که باعث ارزش‌گذاری شرکت‌ها می‌شود چاپ اوراق و نرخ بهره بوده که درحال‌حاضر به بالای ۲۵درصد رسیده است. وی اضافه کرد: متأسفانه چیزی که در بازار اعمال می‌شود حمایت‌های موقتی است؛ برخی مواقع در حد دو الی سه هفته پول به بازار تزریق شده و در نهایت سقوط می‌کند. پروانی تاکید کرد: در واقع اگر نگاه سرمایه‌گذاران بنیادی باشد می‌توان فهمید مثبت بودن بازارسرمایه با صحبت‌های مسئولان تغییر کرده و به مسکنی برای بورس تبدیل می‌شود؛ در حالی که این وضعیت ماندگار نخواهد بود. همچنین شرایط تولید و اقتصادی نیز مانند بورس وضعیت جالبی ندارند. مدیر کارگزاری دارا تصریح کرد: آینده بازار سرمایه به ساختار اقتصادی کشور بستگی دارد. اگر با همین ساختار فعلی در اقتصاد جلو برویم طی چهار سال آینده سیاست‌های انقباضی و تورم شدید ادامه یافته و بورس دوباره بر اساس تورم رشد می‌کند. همینطور رشد کیفی نیز دیگر وجود نخواهد داشت؛ مگر اینکه ساختار اقتصادی از کمّی به کیفی تغییر کند. در واقع با تغییر سیستم مبادلات پولی و بانکی، برداشته شدن تحریم‌ها، ورود ارز به کشور، افزایش تولید ناخالص ملی و رونق تولید می‌توان وضعیت اقتصاد را بهبود بخشید. همچنین پارامترهای تأثیرگذار در این حوزه، نرخ دلار و سود سپرده بانکی هستند که متأسفانه هیچ کدام باعث رشد بازارسرمایه نشده‌اند. پروانی درباره تأثیر بودجه پیشنهادی بر بازارسرمایه افزود: در این راستا می‌توان گفت بودجه ارائه شده به مجلس بر بورس فشار زیادی از بعد مالیاتی، خوراک پتروشیمی‌ها، بهره مالکانه و... وارد کرده است. البته با توجه به ساختار فعلی اقتصاد، دولت چاره دیگری ندارد؛ مگر اینکه ساختار اقتصادی و نوع نگاه به آن تغییر یابد تا بورس در اولویت قرار گیرد. همچنین بازار با تمام تلاش و همت خود می‌تواند از ریزش جلوگیری کرده و فقط خود را سرپا نگه دارد.

وی ضمن تأکید بر اینکه تأمین کسری بودجه در اولویت دولت قرار دارد اذعان کرد: به نظر می‌رسد شرایط بازار نیز در حالت کلی مثبت نباشد چرا که بورس در اولویت دولت نبوده و پارامترهایی که باید بازار را نگه دارد به درستی کار نمی‌کنند. در واقع دولت قصد دارد با فروش اوراق بدهی کسری بودجه را جبران کند که یا باید به بانک مرکزی فشار وارد کند یا برای فروش اوراق آنقدر نرخ را بالا ببرد که در چشم سرمایه‌گذاران جذاب به نظر بیاید که در این صورت سهم‌ها خریدار نخواهند داشت.